

Mednarodno
LETO OTROKA

LETO XXVIII.

JUNIJ

1979

MIS

MISLI

(THOUGHTS)

INFORMATIVNI MESEČNIK
ZA VERSKO IN KULTURNO
ŽIVLJENJE SLOVENCEV
V AVSTRALIJI

USTANOVLJEN LETA 1952

Izdajajo slovenski frančiškani

Naslov MISLI:
P.O. Box 197,
KEW, Victoria, 3101.

Urejuje in upravlja:
Fr. Basil A. Valentine, O.F.M.,
19 a'Beckett Street,
KEW, Victoria, 3101
— Tel. 861 7787

Rokopisov ne vračamo.
Dopisov brez podpisa uredništvo
ne sprejema.

Letna naročnina \$4.00
se plačuje vnaprej
(izven Avstralije \$6.00,
letalsko s posebnim dogovorom)

Stava: Polyprint (Vic), Pty. Ltd.
1 Dods St., Brunswick, Vic. 3056

Tisk: Distinction Printing,
164 Victoria St., Brunswick, 3056

K SLIKI NA PLATNICAH:
Tudi mladi obrazek otroka je kaj
lahko poln skrbi . . . A naša deklica
ima vsaj nekoga, h kateremu steguje
svoje ročice v upanju, da jo bo dvig-
nil v varno naročje. Toliko otrok po
svetu žal nima nikogar, ki bi jih zares
ljubil in jim pomagal rasti v varnem
zavetju srečne družine . . .

► **CELOVŠKE MOHORJEVKE 1979** so še na razpolago po naših verskih
središčih. Sezite po njih! Cena celotne zbirke (štiri vredne knjige!) je \$10.—.
GORIŠKE MOHORJEVKE 1979 so pošle, čakamo pa nove pošiljke.
Cena zbirke štirih lepih knjig je \$12.— Zagotovite si jih še pred prihodom!

NAROČI IN BERI!

Poštnina v cenah knjig ni vključena!

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA, I. in II. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL, PART I. and PART II.) Cena I. dela \$7.-, II. dela \$8.50.

ANGLEŠKO-SLOVENSKI in SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR v eni knjigi. Žepna izdaja. Cena \$7.-.

KUHARSKA UMETNOST AZIJE. Na 233 straneh, s številnimi kuhrskeimi recepti azijskih narodov in z več barvnimi slikami serviranja azijskih jedil. Zbrala Marinka Pečjak, izdano v Sloveniji. Cena \$13.60.

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. knjiga. — Odlično delo dr. Jakoba Kolariča CM. in podprtlo s številnimi dokumenti. Cena vseh treh knjig \$40.- (Posamezne knjige: prva \$7.-, druga \$9.-, tretja \$28.-).

LJUDJE POD BIČEM (Odlična trilogija izpod peresa KARLA MAUSERJA iz življenja v Sloveniji med in po vojni.) — Cena vsem trem delom \$10.-

OCJE UBOGIH — Vincencij Pavelski (Življenjepisno povest o svetniku je napisal znani pisatelj Wilhelm Hünermann). Cena vezani knjigi \$3.50, nevezani \$2.50.

GLEJTE, ŽE SONCE ZAHAJA (Pisatelj Franc Sodja CM lepo osvetli starost). Cena \$2.- in 3.- (v platno vezana).

V ZNAMENJU ČLOVEKA (Dr. Anton Trstenjak) — cena \$1.50.

STARA IN NOVA PODOBA DRUŽINE (Dr. Anton Trstenjak) — cena \$1.50.

ZAKONCA — SE POZNATA? — (Vital Vider) — cena \$1.00.

ZA BOGOM VREDNA NAJVEČJE ČASTI (Baraga in Marija) — 256 strani — Zbral dr. Filip Žakelj — Cena \$2.50.

BARAGA USLIŠUJE — 468 strani — Zbral in uredil dr. Filip Žakelj — Cena \$2.50.

Pri MISLIH lahko naročite razne **DOKUMENTARNE KNJIGE**, ki so izšle v svobodnem svetu po revoluciji in zgovorno služijo za razumevanje najtežjih let slovenskega naroda (1941-1945). Doma te prilike nimajo niti študentje. Pa je prav, da spoznamo dobo tudi iz svobodnih virov. Vse te knjige so prispevek objektivni slovenski zgodovini, ki bo nekoč napisana brez krivljenja resnice.

Trenutno imamo na razpolago sledeče dokumentarne knjige:

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO (izjava prič o teharskih dogodkih v letu 1945) — cena dva dolarja.

TABORIŠČNI ARHIV PRIČA — 1., 2., 3., in 4. zvezek (zbral dr. Filip Žakelj). Vsaka knjiga po štiri dolarje.

REVOLUCIJA V HODEDRŠICI (Siena Blažič) — Cena \$2.—

*

V zalogi imamo tudi stenski sliki **MARIJE POMAGAJ** in pa **SVETO-GORSKE MATERE BOŽJE** v barvah. Cena vsake je brez poštnine dva dolarja. Ena kot druga bi bila lep okras izseljenskega doma.

SPET GRE JUNIJ

MIMO NAS....

PRED nekaj dnevi smo v Avstraliji poslušali med radijskimi novicami, da je Japonska poslala skupino svojih ljudi, ki bodo raziskovali morje nad našo celino. Ob obali Nove Gvineje je bilo med zadnjo vojno — petintrideset let je tega — uničenih nekaj japonskih vojnih ladij in podmornic. Vsaj za šest so gotovi, da so se tamkaj potopile s posadko vred. Zdaj bi jih radi izsledili v upanju, da bodo morda našli v njih še kake ostanke svojih mornarjev ter jih dostoјno pokopali. Po več kot treh desetletjih — pa niso pozabili teh borcev svoje poražene mornarice.

To me je spomnilo tudi na film "Holocaust", ki smo ga pred nekaj meseci videli na televizijskem ekranu. Kakor mi tukaj, so ga gledali tudi po Ameriki in Evropi. Z njim so Judje po več kot tridesetih letih povedali vsemu svetu, da niso pozabili strahot nacističnih taborišč in plinskih celic, kjer so umirali njih rojaki v stotisočih . . .

Ne ob tem in ne ob prvem dokodku, ki je prišel na naše novice, nisem nikjer zasledil v časopisu ali slišal kakega radijskega komentatorja, da bi se nad tem spotikal, češ: Po več kot treh desetletjih je pa že čas, da na vse skupaj pozabimo in ne obujamo grenkih spominov. Svet gre svojo pot in srečava nove probleme — kar se je zgodilo pred tremi desetletji, je že zgodovina . . .

Zanimivo: prav med nami pa slišimo take in podobne glasove vsakikrat, ko le mimogrede kdo omeni dvanajstisoč vrnjenih in od lastnih bratov po krvi pobitih, brez sodbe, že po končani vojni, ko so se iz vseh ujetniških taborišč vračali tisoči v svoje domovine, v objem materam, svojim družinam in izvoljenkam . . . Junij, mesec žalostne obletnice tistega junija 1945, bi moral nemo mimo nas samo zato, ker se takratni krivci množičnih grobov boje svoje vesti. V molk je zagrnjen Kočevski Rog — niti po tridesetih letih ne more nihče pokleniti ob prepadih ter prižgati svečko tisočem mučencev v spomin. Kako dolgo še? Če je že zgodovina — vzemimo je kot dejstvo, da se narod končno "reši mōre", kakor je izjavil pred nekaj leti v priznanju teh množičnih pokolov povojni minister Kocbek.

Težko je krivcu priznati zločin in morda bo treba res nove generacije, da bo storila korak sprave. To še nekako razumem. Nerazumljivo pa mi je, da bi morali o tem molčati tudi v svobodnem svetu samo zato, ker morajo molčati doma. Bi bilo to častno? Ta molk bi bil sramotno izdajstvo resnice — izdajstvo, ki posamezniku prinaša težko vest, narodu pa prekletstvo.

Urednik

L. 28 — JUNIJ 1979 — ŠT. 6

VSEBINA:

- Spet gre junij mimo nas . . . — Urednik — stran 161
- Mi čakamo, čakamo (Iz recitacije) — Marko Kremžar — stran 162
- Ob letu otroka (Iz dokumentov rimske komisije) — stran 163
- Med mejniki (črtica) — Vinko Beličič — stran 164
- Pismo (pesem) — Karel Mauser — stran 166
- Čenstohova, luč na gori — Roman Rus — stran 167
- Potop — M. T. — stran 168
- Še o potresu — s. Gregorija — stran 170
- Izpod sydneyjskih stolpov — P. Valerijan — stran 171
- Nove orgle za Sv. Rafaela! — Dr. Mihail Colja — stran 173
- Izpod Triglava — stran 174
- "Glejte, da vas kdo ne premoti: (Scientology Church) — stran 176
- Pota božja, povest (konec) — Srečko Selivec — stran 178
- Znamenje križa — Romano Gjardini — stran 178
- Naše nabirke — stran 180
- Kaj pravite? Nevarni smo postal... — P. Bazilij — stran 181
- Odšla je k Bogu († D. Gojak) — P. Filip — stran 183
- P. Bazilij tipka . . . — stran 184
- Z vseh vetrov . . . — stran 186
- Kotiček naših malih — stran 188
- Križem avstralske Slovenije — stran 189

Mi čakamo, čakamo...

Slišim šumenje gozdov,
slišim tuljenje vetrov . . .

Slišimo časa tek . . .

Čakamo . . . čakamo,
da se izpolnil bo vek.

Čakamo v temi grobov,
čakamo strnjeni v prst !

Bratje, soborci — junakov sinovi . . . , mi čakamo,
da v rokah nekoga iz vaših vrst,
zdrobijo se lažnega molka okovi;
da vrne resnica zagon vam za rast
in našim imenom ukradeno čast . . .

Pokopljeno naj naše trudne kosti,
da končno, za vedno, naš duh se sprosti . . .

Prost, prost, prost . . . !
Zadnjih željá in zadnjih skrbi !
Skrbi zate, ki si mojega rodu rod !
Skrbi zate, ki nadaljuješ mojo pretrgano pot !
Skrbi zate, ki te niso prekrili gozdovi . . .
Željá, da iz naše prelite krvi
pognali bi narodu zvesti sinovi!
Da iz vas, ki ste seme rodu,
zraste potomstvo:
Sloveniji v slavo in Stvarniku v čast !

Slišim šumenje gozdov,
slišim tuljenje vetrov . . .
Čakam . . .

Pozabi . . . pozabi . . . pozabi . . . !
Kje je že čas !
Tudi oni so že pozabili na nas.
Kdo spomni se nas, ki ležimo v Rogu ?
Kdo spomni se bratov v trboveljskem rovu ?
Bili smo izdani — pobiti — poklani.
Zdaj tukaj smo sami, smo sami, smo sami . . .
Za nami zapira se čas.
Telesa trohné —
a človeški nemir je še vedno pri nas !
Strašnó nepriznana pravica boli . . .

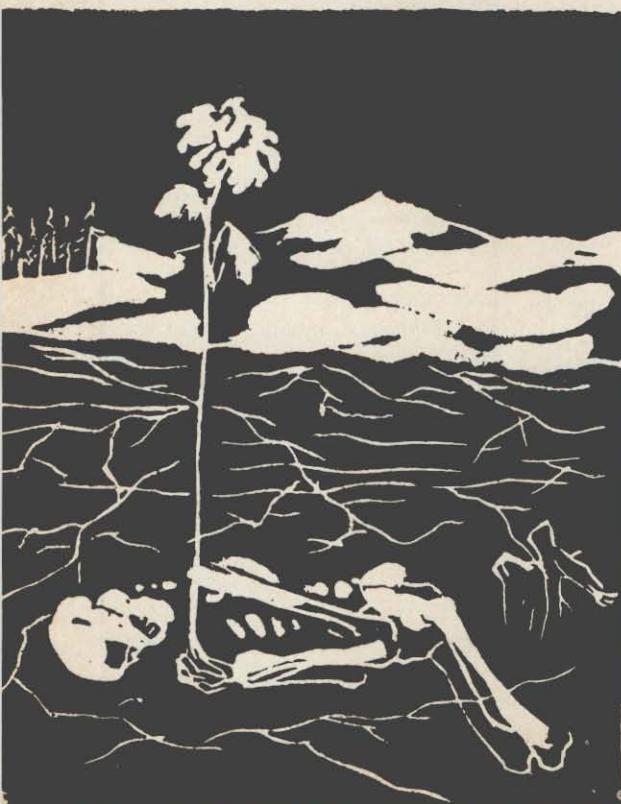
Sin — vnuk — soborec !
Ti veš za resnico !
Povej, kdo je kriv !
Tvoja dolžnost je !
Ti si še živ !

Vaš molk se je zgrnil prek naših kosti . . .
Vaš molk, sinovi, vas same razkraja !
Vaš molk, soborci, vaš molk je — izdaja !

Zaupaj, brat moj, zaupaj, zaupaj !
Še vedno ostalo zadosti je prič . . .
Saj smo še včeraj borili se skupaj !
Prijateljstvo veže preko grobov.
Dokler bo eden od naših živel,
bo pričal resnico, da zve je ves svet,
in svet se bo zdrznil od groze — vzkipel !
Zaupajte, bratje, zvestobi rodov ! . . .

MARKO KREMŽAR

(Iz zborne recitacije "Mladina novega dne")

Ilustr. Bara Remčeva
(Iz knjige "Žalost zmagoslavja")

Misli, Junij 1979

OB LETU OTROKA

(Iz dokumentacije rimske komisije za družino)

OTROŠTVO je življenska doba, ki je potrebna za počlovečenje osebe in družbe. Otrok ima svoje posebnosti, ki so potrebne tudi družini in Cerkvi. Pomaga nam na primer, da postanemo preprostejši, da znamo zapaziti tudi malenkostne in manj pomembne stvari ter odkriti njihovo vrednost.

Otrok je 'partner', to se pravi: popoln in enakopraven član družbe, ki ji pripada. Z doraščanjem mora dobiti vedno več prostora v celotnem življenju družbe: v družini, šoli, župniji, organizacijah. Ko sprejemamo odločitve, moramo poslušati tudi njihov glas. Pavel VI. je 19. decembra 1977 za Dan miru rekel: "Tudi vi, otroci in mladina, morate spregovoriti svojo besedo. Vi lahko pomagate odraslim, da od vas slišijo sveže, izvirne in nove stvari."

OTROK IN POKLICNO DELO STARŠEV

V družini atomske dobe je na eni strani tehnice otrok, na drugi pa poklicna zaposlenost staršev. Otroku je poklicna dejavnost staršev še tuj svet. Ankete med otroki so pokazale, da si otroci predvsem želijo družinske ljubezni. Otrok bi bil rad ljubljen in zavarovan v krogu svojih domačih. Šola, tovariši in družba mnogokrat zavrnejo slabotnega, medtem ko ima prav družina vso možnost, da ga sprejme in pravilno vrednoti. Otrok vidi, da je ljubljen, ko se ta ljubezen kaže v najmanjših podrobnostih družinskega življenja: v času, ki mu ga posvečamo, v pogledu, ki mu ga damo, v igrački ali drugi dobroti. Nobena stvar ne more otroku nadomestiti sloge in zvestobe med očetom in materjo.

VREDNOST IN SVETOST OTROKA

Konstitucija o Cerkvi v sodobnem svetu predstavlja otroke kot "žive člane družine, ki na svoj način prispevajo k posvečenju staršev". Odlok o laikih pa pravi, da tudi otroci delujejo apostolsko na njim lasten način. So žive Kristusove priče med svojimi tovariši in vrstniki. Pavel VI. v dokumentu o evangelizaciji trdi, da so v družini vsi evangelizirani in vsi evangelizirajo. Starši ne samo sporočajo otrokom evangelijs, ampak ga globoko doživetega tudi sprejemajo od otrok nazaj. Vrednost otroštva je tako velika, da celo Gospod od nas zahteva, da se moramo povrniti nazaj v otroštvo, če hočemo priti v nebeško kraljestvo.

Med cilji, ki si jih postavlja MEDNARODNO LETO OTROKA, se nekatere teh perspektiv ne nahajajo, zato je prav, da Cerkev nanje opozori z besedo in delom

ter jih vključuje v pastoralne programe, ki se nanašajo na družino in otroke.

V tem letu bi bilo treba obrniti pozornost zlasti na tiste otroke, ki so nepreskrbljeni in zapuščeni. Takih otrok je danes veliko ne samo v Tretjem svetu, ampak tudi v razvitih industrijskih deželah. Statistični podatki povedo, da je na svetu zaposlenih 52 milijonov otrok, ki še niso dosegli štirinajstega leta. Mnoge delodajalci tudi izkorisčajo.

Bilo bi nevarno, če bi to zadevo reševali samo z ustanavljanjem različnih socialnih zavodov. Najprej bi bilo treba prevzgajati ljudi in jim odpirati nova stališča do teh zapuščenih otrok. Drugo, kar bi v mednarodnem letu otroka morali storiti, pa je izboljšanje položaja, ki ga imajo otroci v družini, v družbi in pastoralni Cerkvi. Treba je spreminjati javno mnenje.

SKRB ZA DRUŽINO

Mnogokaj bi bilo treba spremeniti glede družine. Profesor Uri Bronfenbrenner opisuje položaj, v kakršnem se nahaja ameriška družina, ločena od žružbe, razdeljena in osamljena v svoji vzgojiteljski vlogi. Vse več družinskih mater hodi na delo, polovica teh ima šolske otroke, cna tretjina otroke pod šestim letom in cna tretjina pod tremi leti. Istočasno pa je vedno manj odraslih, ki bi ostali doma in se ukvarjali z otroki. Vedno manj je močnih in normalnih družin. Vsak šesti otrok živi v družini s samo enim izmed staršev (nezačekniki otroci, otroci ločencev). In kdo se danes sploh ukvarja z ameriškim otrokom?

Istočasno je imenovani profesor ugotovil, da je počernost strščnjakov (sociologov, psihologov, zdravnikov...) usmerjena na "družinske bolezni", medtem ko normalne in številne družine niso več zanimive; tem se samo čudijo ali pa jih celo pomilujejo. V takih razmerah otrok lahko postane "obroben" član človeške družbe, izločen iz družbe, breme ali pa predmet kaukulacije zakoncev, ki ga enačijo — če že ni bil umorjen

v prvih urah življenja — s tem ali onim materialnim blagom, ki si ga je treba omisli.

NEKAJ NASVETOV OB LETU OTROKA

Materinstvo bi bilo treba rehabilitirati in ga postaviti na njegovo mesto, saj je prav materinstvo ena najglobljih resničnosti, vpisano globoko v človeško naravo. Materinstvo morajo sprejeti žena, mož, družina in črdba kot naravno in srečno dejstvo. V tem bi bilo tudi izhodišče akcije za zaščito otroka, ki ga je treba roditi in ki že v materinem naročju doživlja odločilne ure za svoje bodoče življenje.

Za otroke je življenjskega pomena zgodnje otroštvo. Vsi strokovnjaki — medicinski, psihološki in pedagoški — so soglasni v tem, da mora otroka v njegovi najnežnejši mladosti vzgajati mati. Njegov razvoj bo mogel biti popoln le, če ga bo vodila mati. Ali je sedečna družba tako urejena, da bi imele matere takšne

možnosti? Kaj ni ravno nasprotno? Mati Terezija iz Kalkute je rekla ob neki priliki: "Največja nesreča Indije ni v siromaštvu, ampak v razkroju družine".

V enem izmed priporočil Mednarodne konference o otroku in nacionalnem razvoju (leta 1975 v Saigonu) je bilo rečeno: "Če so starši otrok umrli ali niso zmožni, da bi zanje skrbeli, je treba najprej poiskati pomoč v 'razširjeni družini', v družini, ki bo otroka sprejela in osvojila. Pomoč v socialnih ustanovah je zadnje zatočišče, pa tudi te ustanove se morajo truditi za naravno in družinsko okolje otroka".

V nekaterih deželah imamo že danes šolske vzgojne izkušnje, katerih namen je integracija staršev v novi tip vzgoje ob sodelovanju med starši in šolo. Čim popolnejša je uresničitev družinskega okolja, tem popolneje morejo starši in otroci, tudi tisti, ki so na robu, razvijati vse svoje zmožnosti in talente.

Med mejniki

"Ti, Barica? Kakšno iznenadenje, da te po tokem času vidim!"

(Cesta med dehtecimi njivami avgusta, bel prah se vzdiguje z nje, voz mladine pa hiti dalje v petju in smehu; sence romarskih cerkvic, kjer južinajo in se zaljubljeno spogledujejo; kresovi v mlačnih večerih s črnim gorskim gozdom v ozadju; široka, od sonca presijana poletna reka, kjer glasovi nekako oglušijo, kakor se trtja po brežinah utaplja v poletno megličavost, ko začne mehčati grozdje . . . vse to je Travnik videl pred sabo onkraj voda, ki so se od takrat pretekli.)

"Rekla sem si: prej ko se začne šola, pogledam malo čez mejo. Znala sem, da ste le-tu, ves čas sem znala, in sem si dopovedovala: enkrat moram tja."

"Kaj si učiteljica?" je vprašal.

"Ne, na šolskem tajništvu imam službo. In pomisli, Oton: v domačem kraju!"

"Pa . . . družina?"

"Sama sem. Starši so umrli, brat in Marjan sta pa . . . nekje ostala." Vanj so gledale velike, črne, vprašajoče oči. "Bila sta domobranca."

Lahno je prikimal in uprl pogled v praznino. Že spet ta strašna senca iz minulosti. Moral je preiti mučni trenutek molka in povedati kaj o sebi.

"Jaz . . . saj veš . . . sem leta petinštirideset kot iskalec večje svobode na begu iz ognja obstal tule, kjer se križajo mejniki. Nihče me ni poklical, nihče me ni poslal. Toda vse je na novo nastajalo, in potrebni so bili ljudje. Našel sem delo po svojem srcu in sposobnostih — in kruh po svojih potrebah."

Dve sinici sta imeli živo gostijo na zreli sončnici onkraj okna, vse se je pozibavalno v sapici.

"Kakšen dolg praznik je bil to!" je vzdihnil. "Razcvet upanja, ko se zdi človeku vse dosegljivo. Kdor je bil priča tistem času — navduše-

nju, pogumu, fanfaram, zastavam, koračnicam in sprevodom — ga ne bo pozabil. Takrat je bila pomlad . . . zdaj, po tridesetih letih, čuti človek jesen."

Zazrl se je skozi okno in koprneče nadaljeval:

"Včasih mi je žal, da nisem, dokler je bil čas in sem bil mlajši, odšel za drugimi na Južno poluto. Tam se širijo sončne pampe, prostrane prerike, kjer je moč hoditi brez konca in pihajo živi vetrovi prihodnosti. V tem ozkem pasu med morjem in mejo nenehno ob koga zadevam, vedno sem pod nekimi očmi, vse je vsakomur na dlani. Še dobro, da se kdaj lahko zgubim v gmajno."

"Zakaj pa ne prideš nič gor . . . domov?"

Ni ji ušel hlad, ki mu je po teh besedah spreletel obraz.

"Bojim se, da ne bi mogel dihati, ako mi ne bi sonce zahajalo za morjem. In končno sem zdaj doma tu, kjer se čutijo doma moji otroci", je odgovoril čez čas.

"Otroci bodo odrasli in šli svojo pot, vidva pa se bosta vrnila. Domovina je samo ena . . . tam je človeku najbolje."

"Oh, Barica", je rekel mračno. Potem pa se mu je beseda vedno bolj razvnemala. "Odkar sem odšel v tistem davnem maju, nisem napravil koraka čez prag v domovino, kakor mi je pred vратi. Tri tedne sem bil tu, ko je na drobnem lističu prišla do mene zadnja in najbridkejša grenkoba tistega leta: sporočilo, da je že pred petimi meseci umrla mama, bedna in osamljena. Ne vprašaj me, ali bi rad vsaj enkrat pokleknil k njenemu grobu in si skušal priklicati v spomin njeni zgarano obliče . . . skozi solze skesanosti in hvaležnosti . . . o vseh svetih, ko vsakdo kam

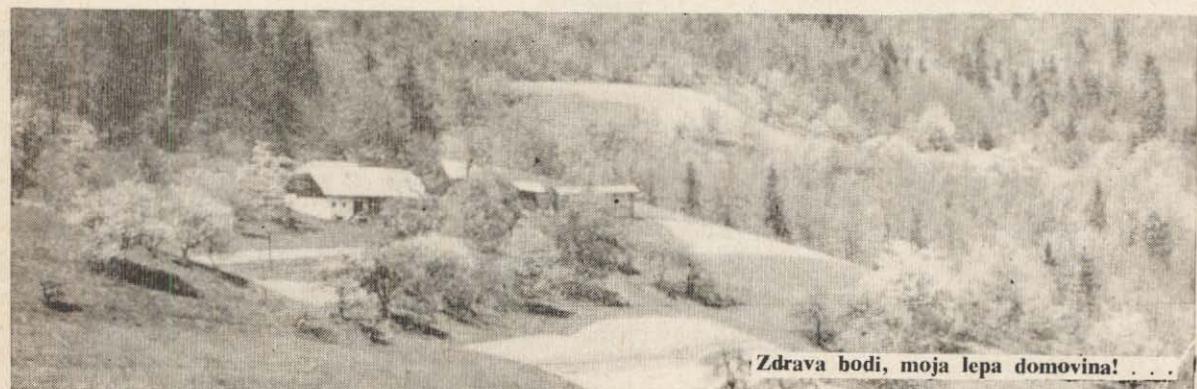
gre. Ali da bi videl, kako umirajo drevesa, ki so mi dajala senco . . . kako je moje mladostne vrstnike povišalo ali zmrcvarilo življenje . . . V časniku zagledam osmrtnico — skozi tančico letnih časov skušam razbrati davnii obraz, pri tem pa vem, da ura in kraj pogreba nista sporoceni meni. . . In vsako pomlad, ko čutim, da so trija pri vas prekopana, da so češnje po rebrih v belem, da iz mlade trave vrh naše grive dišijo bele vijolice, da se brezovi gaji, ko sem skoznje presrečen hodil v šolo, bleščijo v novem zelenju . . . in me duši domotožje po spočitosti mladih let, vidim tiste fante, ki sem jih poznal, tisoče fantov in mladih mož, četo za četo, pojoč nekam koračati — 'Oče, mati, bratje in sestre', slišim odmev in nato molk njikovih koračnic . . . ko samo gozd še odmeva od zadnjih strelov in smrtnih krikov. Domotožja ni več, mraz mi oklene srce. Tudi v meni je bilo takrat nekaj nasilno pokončano. Da bi se zdaj vračal med ljudi, ki so si po tem pokolu prisvojili še vso oblast? In med tiste, ki svetlooki tiščijo svoj prst k čarobnim ustnicam?"

Drgetal je, stiskal zobe in jekleno strmel vanjo.

"Oprosti, Barica," je tiše dodal, "mi vsi smo žrtev čustvenega naroda, ki vsako idejo jemlje preveč zares, v njeni najradikalnejši obliki, brez ozira na ceno krvi, brez misli na prihodnost."

Upirala je oči vanj in se smehljala, kot bi poslušala nekoga, ki ne pozna resnice in živi v hudi zmoti.

"Pa saj nihče natanko ne ve, kaj se je zgodilo s tisto vrnjeno vojsko; saj ni dokazov," je milo rekla. "Pri nas se govori, da so bili nekateri poslani v Rusijo . . . drugi da kopljejo rove v Rogu, samo zastraženi so silno, nihče se jim ne

Zdrava bodi, moja lepa domovina! . . .

sme približati . . . neobriti so in nimajo več imen, ampak le še številke . . . spet nekateri so dobro plačani uradniki, a povsem ločeni od ostalega sveta . . .

Travniku je šel srh po hrbtnu.

"Barica," se je zgrozil, "ali ne čutiš, da je to pravljica? Strahota je bila prevelika, da bi jo ljudje mogli sprejeti, in rodila se je legenda! Moj Bog, ali ne vidiš?"

"Legenda, praviš ti? O, jaz pa še zmeraj upam, da se kdo vrne. Brat moj živi, upam, in tudi Marjan živi . . . Oton, ne jemlji mi tega upanja!"

Njene povečane črne oči so ga rotile. Lasje, ki bi morali biti že trudni in posrebreni, so žareli temnobakreno v bridki neskladnosti z bledo, nagubano kožo. Povesil je oči, ker mu jih je sočutje grozilo zaliti s solzami, in potiho rekel:

"... da kopljeno rove v Rogu . . . Mogoče jih pa res kopljeno — po naročilu boginje Nemesis!"

Pogolnil je vozel v grlu. Čemu bi ji navajal pričevanja in dokaze? Res: čemu bi ji jemal poslednje upanje. Vso voljo je zbral in jo čvrsto pogledal.

"Hvala ti, Barica! Dokler je moč upati, še ni vseh dni konec. Drži se . . . pozdravi mi domači kraj . . . cerkvice in zvonove, samote in ptice, gozdove pod Svetim Križem, kjer se bo v belem ivju napovedoval nov božič . . . in kjer bo ob taljenju snega noč in dan bučal veter pred novo pomladjo . . ."

— Legenda od onkraj je brnela v Travniku in mu hotela vse sprevreči. Ko je prvič srečal Veniera, mu je povedal kot veliko novost in

napet od radovednosti čakal. Venier je premišljal in po dolgem molku odgovoril:

"Zdelen se vam bo kruto, kar bom rekел — a moja misel je tale: rod zmagovalcev in rod poražencev morata pomreti, šele takrat bo ta bridki jarek zasut!"

"Grenka je ta misel. Ali se vam ne zdi, da bi bil po tridesetih letih že čas, postaviti vsem, ki so dali življenje za svoje ideale, skupen spomenik — eno samo veličastno svetišče sprave vsega naroda? V spomin mrtvim, ki so hoteli vsak po svoji zamisli zgraditi lepši in sončnejši svet? In na tem novem bratstvu mrtvih in živih začeti novo dobo zgodovine?"

"To lahko naredi samo zmagovalec . . . ako je dovolj čvrst in pogumen".

"Da", je poudaril Travnik, "in če se lahko vzdigne nad svoj napuh. Zgled že ima: na planoti med Atlantikom in Mediteranom Valle de los Caídos**. Pomolčal je in dodal koprneče: "Da bi se že kdo opravičil tisočem nemih črnih rut, ki jih vidim na glavah mater, žen, nevest, sester in hčera . . . da bi se že enkrat raztalil okameneli gnev tolikih duš, rojen iz tistega nesrečnega pokola . . . da bi prišel osmi dar Svetega Duha: dar pozabe. Da bi si spet vsi kot svobodni bratje pogledali v oči — da bi se lahko gledali dolgo in mirno!"

VINKO BELIČIČ, Trst

* Spomenik padlim borcem na obeh straneh je dal postaviti po zmagici španske revolucije general Franco.

Pismo

Globoko v mivko zdaj smo pokopani,
lobanje strte, tu in tam še kost.
Skoz dolga leta naš edini gost
je bil podzemni potok razigrani.

V kapnikih bi še našli sled krvi,
ki v drobnih solzah s stropa je mezila,
v temi nazadnje v niti se strdila,
skoz bel kristal zdaj rdečkasto žari.

Kot drobne večne luči zdaj gore nad nami,
tak čudno lep je strop v podzemni jami.

Karel Mauser

Čenstohova, luč na gori

Vsako leto poroma v čenstohovsko Marijino svetišče nad 4 milijone Poljakov. Čenstohova pa ni samo najbolj češčeno svetišče na Poljskem, ampak je tudi simbol poljske narodne edinosti. Svetišče je zgrajeno severno od mesta Krakov na 400 metrov visokem griču Jasna gora; je luč na gori.

Krščansko življenje in velika poljska zgodovinska dogajanja se pričenjajo in rešujejo v Čenstohovi predvsem v 17. stoletju. Leta 1648 je v Varšavi umirala krajica. V najhujši zimi, pravi izročilo, so njene dvorjanke poromale v Čenstohovo. Ko so izčrpane in izmučene prispele v Čenstohovo in prosile pred Marijino podobo za kraljicino zdravje, je ta ozdravela.

Srce tega velikega državljanškega in verskega poguma je izredno častitljiva podoba Črne Matere božje, ki jo hranijo v svetišču od leta 1382 dalje; je darilo vojvode v Opolah (Opole so mesto ob Odri v Gornji Sleziji na Poljskem) Ladislava pavlinskim menihom samostana v Čenstohovi; gre za izredno lepo Marijo z delikatnim melanholističnim obličjem, z Jezusom v naročju; je bizantinska podoba iz osmega stoletja. Na desnem Marijinem licu se vidijo udarci s sulico, ki so jih ji zadali banditi leta 1430.

Resnična zgodovina Poljske pa prične s krščanstvom. Po tradiciji naj bi prevzem krščanstva povzročil čudežen dogodek. Leta 913 je vladal Poljsko knez Ziemomyl iz dinastije Pjast. Imel je slepega sina, ki mu je bilo ime Mješko. Ko je odrasel, je med slovesnostjo vpeljavanja mladih v vojsko nenadoma spregledal. Dogodek so označili kot preproško napoved. Dejansko se je zgodilo, da je po prevzemu poljskega prestola Mješko poročil hčerko češkega kralja Boleslava I., Dubravko, ki je bila katoličanka. Z ljubeznijo in modrostjo je pridobila za krščansko Cerkev tudi Mješka. Ta se je dal leta 966 krstiti. Spomin na to so na Poljskem proslavljali leta

1966, ko so slavili tisočletnico poljskega krščanstva, „Sacrum millennium Poloniae“. Po Mješkovem krstu je takratni papež Janez 13. poslal na Poljsko misijonarje in škofe. Prva poljska škofija je bila Poznan. Ustanovljena je bila leta 968. Še pred letom 1000 je bila ustanovljena tudi škofija v Gnjeznu.

Leta 973 je Poljska padla pod oblast svetega rimskega cesarstva nemške narodnosti, ki mu je vladal nemški cesar. Leta 986 je Mješko simbolično poklonil Poljsko papežu. Po Mješkovem smrti je zasedel prestol njegov sin Boleslav I., Hrabri. Iz njegove dobe omenimo dejanje svetega Adalbertha na Poljskem. Sv. Adalberta so mučili in ubili poganski Borusi.

Od 11. stoletja dalje je bila Poljska postavljena v središče Evrope. Bila je branik krščanstva. Leta 1079 je dobila svojega drugega mučenca krakovskega škofa Stanislava. Stoletja Poljska ni imela miru na vzhodu zaradi tatarskih vpadov in ruskih vdorov na jugu so ji pa neprestano grozili Turki. Pri tem moramo omeniti nastop poljskega kralja Jana III., Sobieskega, ki je leta 1638 osvobodil Dunaj pred obeganjem Turkov. Pred pričetkom bitke je Sobieski poromil k Devici Mariji v Čenstohovo.

Ko je odbil vdor Švedov, je leta 1656 poljski kralj Kazimir izvršil slovesno prisego posvetitve Poljske Čenstohovski Materi božji.

V vseh odločilnih trenutkih svoje zgodovine se je poljski narod stalno obračal k Devici.

Zanimivo je, da je najstarejši poljski spis posvečen Mariji.

V novejši dobi v 19. stol. je bila poljska samostojnost zatrta od Rusije in Avstrije. S svojimi pesniki, pisatelji in rodoljubi, je Poljska ustvarila velike umetniške zaklade, katerih narodne in verske vrednote se spajajo v en sam krik po svobodi in nedovisnosti. Zlasti je slavita Mickiewicza (1798—1955) pesnitev Pan Tadeusz, posvečena Brezmadežni Devici, ki so jo povzdignili v narodni junaški ep. Največji poljski romanopisec Henrik Sienkiewicz je v svojih romanih „Potop“ in „Z ognjem in mečem“ pripovedoval zgodo vino obrambe Čenstohove v 13. stol.

V vrsti tragedij, ki jih je doživeljal poljski narod v zgodovini, omenimo samo poslednji dve iz našega stoletja.

Leta 1939 sta si Hitler in Stalin razdelila Poljsko. Mučen in pobit od Rusov in nemških nacistov, se je poljski narod še enkrat zaupal varstvu Čenstohovske Matere božje. Predno so ustrelili pesnika Baszynskega, je ta leta 1939 prosil Čenstohovsko Devico: „Ti, ki si kakor gozd šepetanja nosila duh te zemlje zaprt v bojnem opremo, vodi nočne poti svojih pravnukov, da bomo znali molče umreti! Ti, ki si v dva razdelila svoje

srce, veliko kakor morje, v si na zemlje in v sina neba, o nauči naše matere, da bodo znale trpeti!"

Po drugi svetovni vojni je Poljska leta 1948 padla pod komunistično diktaturo; prišlo je do novih strahotnih preizkušenj za njeno vero in njene domovinske vrednote. V strnjnosti, ki jo je podelilo obnovljeno češčenje zaščitnice Poljske, ki je branik vere in simbol naroda, bo narod ostal zvest svoji slavni zgodovini.

Poljski primas kardinal Stefan Wyszyński je leta 1946 posvetil Poljsko Materi božji; leta 1956 pa je obnovil prisojno kralja Kazimira in pričel z romanjem podobe Čenstohovske Matere božje po vsej Poljski v pravu na proslavo 1000-letnice poljskega krščanstva, ki se je

pričelo z Mješkovim krstom leta 1966 in v proslavo 600-letnice Čenstohove, ki jo bodo slavili leta 1982.

Medtem je po božji volji prispol s Poljske na papeški prestol v Rim krakovski nadškof kardinal Wojtyła, papež Janez Pavel II. Tudi on je vnet častilec Čenstohovske Matere božje, saj je bil komaj en mesec pred izvolitvijo za papeža še na romanju pri Njej. Veseli se Mati Poljske, je dejal ob njegovi izvolitvi poljski primas kardinal Wyszyński, dala si Cerkvi najboljšega sina, ki se je odlikoval med tolikimi bitkami in tolikim trpljenjem.

Sin Čenstohove je postal vesoljni vodnik katoliške Cerkve. Čenstohova pa je postala nova luč na gori. Poslej ne sveti samo Poljski, ampak vsemu svetu.

POTOP

V SVETEM PISMU beremo v prvi Mojzesovi knjigi (6, 5-7): "Videl je Gospod, da je hudobija ljudi na zemlji velika in da je vse mišljenje in hotenje njih srca ves čas hudobno. Rekel je Gospod: Iztrebil bom z zemlje človeka, ki sem ga ustvaril."

V madridskem muzeju so tri pretresljive slike, ki jih obiskovalec ne more pozabiti. Na svoj način predstavljajo one strašne dni človeške zgodovine, ko je bilo Bogu žal in je zaradi greha sklenil pokončati človeški rod z vesoljnim potopom. Vse je bilo uničeno razen nekaj izbranih, ki so se rešili na Noetovo barko.

Na prvi sliki so bogatini in nekam nezaupno zro v vedno bolj naraščajoče vodovje. Vendar se še zadovoljno smejojo, češ: Nam ne more škodovati, saj so naši domovi na visokih pobočjih. Tam spodaj pa soreveži vse vrst . . . ti pa, čeprav potonejo . . .

Toda voda neizprosno narašča. Na drugi sliki je že dosegla vile bogatašev. Noben bogatin se več ne smeje in se ne počuti varen. Smrt stoji tudi njim za petami.

Še strašnejša je tretja slika, ki kaže samo vodovje. Zadnji človek se je zatekel na vrh gore. To je bila žena: otrok se jo oklepa okoli vrata. Drži se z eno roko za najvišjo vejo drevesa, s prosto pa dviga v zrak kepo zlata. Toda neizprosna voda se vedno bolj dviga in

končno po pogolnila s svojimi valovi tudi poslednjo žrtev . . .

Pod vsemi tremi slikami pa stoji napis ene same besede: MATERIALIZEM.

Skladna s tem je znana svetopisemska zgodba, tokrat gledana z očmi umetnika-slikarja, ki pa na žalost ni prav nič zastarella. Je človeštvo danes v resnici kaj boljše kot pa je bilo pred vesoljnim potopom? Res je bil takrat materializem, kot življenje nasploh, bolj primitiven, današnji pa je bolj olikan in opiljen. Današnji materializem je tudi teoretsko poglobljen ter je dobil stopnjo in priznanje svetovnega nazora. Pridobil si je mesto v etični garderobi človeštva. Materializem je postal nazor o sreči na zemlji. Ločili so ga od nebes in ga na šestini naše zemeljske oble celo odeli v škrlatni plašč državniške moči.

Res je Bog takrat rekel, da ne bo več poslal na svet vesoljnega potopa. Toda svobodna volja, ki jo je dal človeku kot največji in najlepši dar, pa človekova zlobnost in ošabnost so zmožne pripraviti nov potop. Če se bo tako stopnjevalo, se ljudje ne bodo več bali odprieti zavornic, da druga drugega utope. Znanost je tako prodrla v tajne materije, da more iz nje pridobiti najstrašnejša rušilna orožja. Materializem, ki ga je

človek tako načrtno potenciral, se lahko vsak trenutek sprosti v strašno uničevalno deževje in smrt človeškega rodu.

Materializem je danes kakor zrak, ki ga človek vdihava. Pije ga kakor vodo. Tako uspavalno vpliva na ljudi, da mnogi niti ne zaznajo, da so tudi sami postali materialisti.

Ne gre, da bi vse, ki so bogati, kar na splošno obsojili. So bogatini, ki so otroci božji, pa drugi, ki so otroci pogube. V rokah prvih je bogastvo blagoslov, v rokah drugih prokletstvo. Prvi prvih je bogastvo sredstvo dostenjega vzdrževanja in pomoči potrebnim, pri drugih razkošje in zapravljanje, ki služi grehu in izžemanju ter vzbuja željo po izživljanju in zavist pri tistih, ki bogastva nimajo.

Bog je rekel Adamu in Evi: "Podvrzita si zemljo in ji gospodujta!" Ni jima rekel za vse bodoče človeštvo: "Požrite se med seboj!" Ni rekel bogatinom: "Denar naj bo vaša moč, s katero boste izžemali druge!" Tudi ni dejal: "Vaše žene naj bodo 'milostljive gospe', vse druge pa naj se postavijo ob tovarniške stroje!" Ko govorimo o prokletstvu bogastva, navadno mislimo na hladne in preračunane, ki izstopajo iz množice. Toda ni treba biti milijonar, pa lahko nisi nič boljši. Kristus je branil grešnico, ki so jo zasačili pri prešuštvovanju in je skesan jokala ob njegovih nogah. Ljudstvo je nanjo kazalo s prstom, on pa ji je odpustil, ker nobeden teh ni bil upravičen, da bi vrgel kamen vanjo: vsi so bili grešniki. Ni pa odpustil bogatinu, ki ni imel usmiljenja do berača Lazarja. Pa tudi hlapcu ne, ki je davil sohlapca in terjal od njega cente, četudi je njemu usmiljeni gospodar odpustil velik dolg. Gospod je trd, če gre za socialne grehe: neusmiljeno je bičal v človeku satanski materializem.

Človeštvo, ki je usmerjeno le v tostranost, se materializma ne more rešiti. Toda človek je bitje, ki je sicer z nogami v blatu, njegovo čelo pa se dviga proti nebu, v večnost. Kristjan skuša s pomočjo tega življenja in njegovih dobrin doseči večno zveličanje: to je njegov cilj po duhovnem napredku, za katerega se trudi. Materialistu pa je cilj le v ekonomskem napredku. Pozabljaj, da je Kristus dejal: "Iščite najprej božjega kraljestva in vse drugo se vam bo navrglo!" Najprej torej božje kraljestvo! Tu je in mora biti izhodiščna točka za pravega kristjana. Zato krščanstvo ne more nikoli hoditi vštric z materializmom. Metoda materializma je razredni boj, kristjani pa moramo poznati drugo revolucijo — revolucijo srca. Kristus je zapovedal ljubezen in ta naj vse ureja! Če je ona na delu, bo pravičnost zaživila sama od sebe.

Cilj materializma je zemeljski raj. Naš cilj na zemlji je pa le socialni mir, v katerem moremo delati dobro bližnjemu ter s tem osrečiti tudi sebe. Preko minljive zemeljske sreče hitimo k večni sreči v Bogu.

Medtem ko kristjani govorimo o blagoslovu otrok, materialisti (žal tudi krščeni!) govore o prokletstvu, saj v njih obračunu otrok ne pride vpoštev. Otrok zahteva žrtev in sebičnež jo ne prenese. In tako doživ-

ljamo, da moramo davkopljevalci plačevati zločine, ki so si nadeli nedolžen zdravniški izraz: "prekinitev nosečnosti". Beseda za vsakršno zatajevanje je zastarela. Iz moralnega slovarja je izrinjena zapoved "Ne ubijaj!" in zapoved "Ne nečistuj!" je vredna samo še posmeha...

Znani materialist Peus piše: "Veliko smo dali ljudem v zadnjih letih, toda notranja sreča pri nas ni doma..." Kako pretresljive besede priznanja! Res se je v zadnjih petdesetih letih veliko naredilo za napredek človeštva. Ali pa so ljudje tudi postali srečnejši? Ne! Notranje so ostali nezadovoljni. Res se je многim razcvetel lepši in višji življenjski standard, toda z njim je zrastla tudi negotovost. Nemir med narodi jim brani uživati moderne pridobitve v zadovoljstvu. Neka čudna tesnoba in strah sta se polastiila človeških src. Sreča ni!

Velik vzrok nemira je tudi v tem, ker ljudje ne poznavajo mere. Niso vzgojeni na osnovi osmerih blagrov, ki jih Kristus ponuja svojim vernikom. Tudi krščanstvo ni proti dostenjnim stanovanjem in ostalem, kar si nekdo pridobi za človeka vredno življenje. O tem govore mnoge papeške enciklike. In vse to je možno dosegiti, ni nikaka utopija, noben nedosegljivi paradiž. Kar hoče materializem — raj na zemlji — pa je največja utopija vseh časov, ki jo je zgodovina že tisočkrat razkrinkala, pa se zopet in zopet ponavlja.

In vendar: v središču dogajanja ne sme biti denar bogatinov, niti zemeljski raj materialistov, ampak človek, ki je iz telesa in duše, ustvarjen po božji podobi in z visokim ciljem po tem zemskem potovanju. Ne bo nas odrešil noben petletni plan, ampak samo božji edrešilni načrt. Zakaj ne bi človeštvo vzelo v roke socialne okrožnice Cerkve, zlasti papeža blagega spomina Janeza Dobrega! Če bi v resnici spoznali, kaj nas v njih uči, bi se čudili, kako moderne in naravnost revolucionarne so ideje tega dobrega človeka, ki je s svojo dobroto objemal ves svet, četudi so ga zato bogatini razvili celo za "rdečega". Potem bi se nihče več ne upal trdit, da je Cerkev nazadnjaška in da "je odpovedala". Odpovedali smo kvečemu mi, ki bi morali slediti njenim naukom.

(Spis, ki sem ga po svoje priredil in dopolnil, je nepodpisani avtor priobčil v knjigi: "O čem ste se na poti menili?" Res je že skoraj desetletje od tega, a vsebina je še vedno sodobna. Saj kaže na tak-rano, ki razkraja človeštvo.)

M. T.

Še o potresu

KER BRALCE gotovo zanima, tu objavljamo izvleček iz pisma, ki ga je iz Cetinja našim sestram poslala s. Gregorija, predstojnica sester iste kongregacije (frančiskank Brezmadežne) na potresnem ozemlju. Po zahvali za prvo pomoč piše takole:

Moram reči, da smo zelo prizadete, tako materialno kot psihično, zlasti one setre, ki so blizu morja in kjer je bilo najhujše. Tri naše hiše so zrušene: ena v Petrovcu in dve v Dobroti. V njih ni mogoče stanovati in ni jih mogoče popraviti. Vse bomo morale podreti in znova začeti, kar pa ni lahko. Kar smo v teku tridesetih let gradile in urejevale, je bilo v nekaj trenutkih uničeno in izgubljeno. V Dobroti je ostala v delni uporabi naša nova hiša, je pa tudi zelo razpokana in razmajana. Samo najbolj korajžne sestre spijo v hiši, druge, zlasti mlajše, pa v strahu spijo pod šotorom.

Ni mogoče opisati, kako strašna sta bila oba potresa na veliko noč. Saj smo mislili, da bo konec sveta. Vse se je majalo in rušilo, tudi planine, da smo imeli občutek, da nas bodo pokrile. Res žalostna velika noč, ko so iz lepo urejenih in praznično pripravljenih hiš nastale gomile razvalin. Nekatere sestre niso niti okusile velikonočnega žegna, saj so vsa jedila ostala pod ruševinami.

Pri nas v Cetinju je bilo malo boljše. Hiše so ostale, so pa seveda tudi zelo razpokane. Komisija jih je že pregledala in ugotovila, da za enkrat niso varne za stanovanje ter bo potrebno veliko popravila. Vendar večeno stanujemo v njih, saj pod šotorom ni prostora za trideset ljudi . . .

Kar je najtežje, je večna napetost v nas, ker se od

tistega prvega potresa skoraj vsaki dan ponovno trese. Predvčerajnjim smo imeli potres sedme stopnje, kar nas je zopet zelo prestrašilo. In ravno med pisanjem tega pisma so prišli 'novi sunki. Kar precej smo jih občutili, a škodo so povzročili okrog 60 kilometrov od Cetinja, proti Ulcinju, kjer je bil epicenter. Tako so pravkar povedala radijska poročila in omenjala, da so ljudje spet vsi prestrašeni bežali iz stanovanj in uradov.

Ljudje so postali res čisto živčni in ne vem, kaj bo, če bo to še dolgo trajalo. Mnogi slabotnega srca pa umirajo za srčno kapjo: posledice strahu. Tako se je zgodilo tudi z našim nadškofom v Baru, ki smo ga pokopali pred enim tednom. Odpovedalo mu je srce.

V božjih rokah smo in pravo čudo je, da doslej ni končala pod razvalinami nobena izmed nas, kakor tudi ne druge sestre in noben duhovnik. Glede materiale škode pa moramo reči z Jobom: Bog je dal, Bog je vzel, hvaljeno bodi Njegovo sveto ime! Če je božja volja, bomo z lastnimi trudi in s pomočjo dobrih ljudi že zopet kaj zgradili. V Njegovih rokah smo, On že ve, zakaj je to dopustil. Gotovo nam hoče tudi s tem nekaj povedati. Da bi le vsi spoznali, na kaj nas hoče opozoriti! . . .

Priporočamo se v molitev. In če nas Bog ohrani pri življenju, se bom še oglasila. Pozdrave vsem!

Sestra Gregorija.

Včasih se zgodi, da sredi gluhe noči razkolje smrtno tišino petelinje petje in vrže kmeta iz trudnega spanja, meneč, da se dani. Toda pogled skozi okno mu pove, da se je bil petelin zmotil, da je bilo njegovo klicanje prevara, kajti črna tema je še in jutro je po vsej priliki še daleč.

Tudi v življenju naroda se zgodi, da petelin naznanja dan, ko se v resnici zgrinjajo nad njim še gostejši mrakovi in ko se zdi, da se je zarja odmaknila v večnost. Kadar se to zgodi, tedaj so ure pred zoro tako neskončno dolge in bridke, da srce omahuje pod njihovo pezo in da duša poti krvavi pot, vzdihajoč v smrtni žalosti: "Oče, če je mogoče, vzemi ta kelih bridkosti proč . . ." Vendar že te ure nosijo v sebi kal poživljajočega upanja in odrešilne vere: vsaka noč mine ob svojem času, vsaka kuga se nekoč zdívja, vsake bridkosti mora biti nekoč konec tako gotovo, kakor je amen v očenašu; za velikim petkom mora priti velikonočno jutro!

IVAN JONTEZ, naš v letosnjem marcu umrli ameriški pisatelj, je te besede napisal za uvod svojemu romanu "Jutro brez sonca".

IZPOD SYDNEYSKIH STOLPOV

**Fr. Valerian Jenko O.F.M.
Fr. Lovrenc Anžel O.F.M.
St. Raphael's Slovene Mission
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(Vhod v duhovniško pisarno in stan za cerkvijo!)
Tel.: 637-7147**

**Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael's Convent
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
Telefon kot zgoraj.**

SLUŽBA BOŽJA pri Sv. Rafaelu je vsako soboto zvečer ob sedmih (vigilna maša, ki velja za nedeljo), ob nedeljah pa ob osmih in pol desetih dopoldan. Vzemimo nedeljsko dolžnost kot nekaj, česar ne sme manjkati v našem življenju, če se imamo za kristjane! Na žalost se je grda razvada opuščanja nedeljske maše že kar preveč razpasla med nami. Pač nismo doumeli vrednosti Kristusove žrtve po trpljenju in smerti za nas vse, zato nam je vsaka zabavna aktivnosti — in teh je zadnji čas vse sobote in nedelje vedno več med nami — vredna več kot služba Bogu. Ali se pri tem zavadem odgovornosti, ki jo imamo do naše mladine, ki že gre za slabim zgledom starejših? Kakor starši, tako otroci! Malo je častnih izjem.

Naj postane nedeljska maša redni tedenski družinski dogodek! Kdor ne more k nam v Merrylands, pa naj se božje službe udeleži v domači farni cerkvi! Posedno starši prvoobhajancev zadnjih let naj skrbe, da bo njihov otrok mogel večkrat prejeti zakramenta svete spovedi in svetega obhajila. Tudi tu velja: zgled staršev bo najbolj vlekel.

WOLLONGONG: slovenska maša bo v Vila Maria kapeli v nedeljo 8. julija ob petih popoldne. Slovenska šola ob treh se prične v farni dvorani, vsakikrat pa je po maši tudi kratka pevska vaja.

CANBERRA: slovenska služba božja ob 11:30 v Garranu na nedeljo 17. junija, 15. julija, 19. avgusta. Izredno srečanje bomo imeli na nedeljo 2. septembra ob šestih zvečer v isti cerkvi, ko bo med nami novi canberrski nadškop EDWARD CLANCY. Za našo skupnost bo opravil sveto mašo in nam tudi govoril. Po maši pa bomo šči vsi skupaj v Slovenski dom na večerjo, kjer bomo imeli priliko tudi izven cerkve

srečati in pozdraviti našega visokega gosta.

Novi nadškop je komaj pred nekaj meseci zasedel canberrski škofijski sedež. Primerno je, da se sreča tudi z našimi tamkajšnjimi rojaki, saj so z nekaj izjemami vsi katoličani, torej člani canberrske Cerkve. Zato iz sreča želim, da se vsi zberemo k tej škofovi službi božji in tudi k skupni večerji. Za večerjo se prijavite gospe Mariji Osolnik (telefon 86-3701), ali pa pri gospe Barbari Koren v Domu.

Nič naj nas ne bo sram pokazati, da smo narod tisočletne krščanske tradicije, ki nam je prinesla in ohranila tudi bogate kulturne dobrine. Vera in kultura sta bili v našem narodu vedno tesno povezani in sta skozi stoletja ena drugo podpirali in pospeševali. Kdor hoče danes to postaviti na glavo, dela silo tradiciji in narod siromaši za najlepšo dediščino.

WAGGA WAGGA je po dolgem času zopet imela slovensko službo božjo. Rojaki, ki jih v tem kraju ni veliko, so se zbrali v nedeljo 20. maja ob petih popoldne v sestrski kapeli na Mt. Erin. Udeležba je bila kar skoraj stocdotna. Domenili smo se, da se bomo v bodoče večkrat zbrali k bogoslužju.

Po sveti maši sem v Calvary Hospital-u obiskal Antona Bernetiča (zdaj že pokojnega) in mu podelil zakrament bolniškega maziljenja.

BRISBANE in **NEWCASTLE** sta na vrsti za slovensko mašo v juliju (Brisbane 22. julija, Newcastle pa 29. julija). A za to bo menda še čas poročati v prihodnji številki.

ZAKRAMENT SPRAVE — spoved — lahko opravite v domačem jeziku pred vsemi mašami pri Sv. Rafaelu, kakor tudi po drugih krajih, kjer se občasno vrši slovenska služba božja. Če duhovnika ni v spovednicu, povejte v zakristiji, da želite spovedi.

Zakaj zadnji čas število spovedi pada? Ker smo ljudje boljši in nam ni več potrebna? Gotovo nam je potrebna, najbrž še bolj kot kdaj koli v preteklosti. Vzrok zanemarjanja tega zakramenta je v tem, da izgubljamo čut za pravičnost, poštenost in svetost. Če pa otopi vest, je to nevarno znamenje. Brez zakramenta sprave si ne moremo misliti krščanskega življenja. Nekateri pravijo, da nimajo nič od spovedi. Vzrokov za to je lahko več. Glavni je gotovo ta, da vzamejo spoved samo kot navato in jo opravljam z golj mehanično, brez notranjega doživetja. Pozabljamo, da je za res dobro spoved potrebnih pet stvari: izpraševanje vesti, kesanje, priznanje grehov, trdní sklep in zadoščevanje. Paziti moramo, da ne pridemo k spovedi

kot svetopisemski farizej, ki je prišel v tempelj s samohvalo na ustnicah. Zato se približajmo spovednici v duhu ponužnosti in kesanja, kakor cestninari, ki je prav zato "odšel opravičen na svoj dom" (Lk 18). Popolnoma mimo smisla zakramenta sprave ravnajo tisti, ki pri spovedi naštrevajo svoje vrline, v čem se niso pregrešili, kaj so dobrega storili... ali pa gredo celo tako daleč, da obtožujejo druge namesto sebe...

ŠMARNICE v naši cerkvi so letos našle kar lep odziv. Vsak večer smo se zbrali ob Marijinem oltarju in poslušali letošnje šmarnično branje, ki ga je pripravil znani šmarničar Dr. Janez Jenko. Precej podrobno so bila obdelana Marijina prikazovanja v Lurdu in Fatimi ter opisani tudi drugi novejši dogodki Marijine ljubezni do človeštva (v Belgiji in v Sirakuзи na Siciliji). Naj tu omenim, da Cerkev ne nalaga nikomur, da mora verovati tem dogodkom. A zavračanje bi bilo kaj nespametno, saj so dogodki prikazovanj potrjeni z nadnaravnimi pojavi, ki jih moderna znanost (pri nednih čudežnih ozdravljenjih zaprisežene zdravniške komisije) ne more razložiti.

Hvaležni smo našim organistom, ki so pri šmarnicah skrbeli za lepo petje: ob nedeljah in petkih g. Klakočer, druge dneve pa sta se vrstili Milka Stanič in Mirjam Bavčar. Pridni so bili tudi naši ministranti. — Od vernikov pa jih je bilo med obiskovalci šmarnic nekaj, ki niso nobenega ali skoraj nobenega dne opustili. Drugi so prišli po parkrat na teden in to gotovo z manjšimi ali večjimi žrtvami. Te žrtve so znane Bogu in Mariji ter ne bodo ostale nepoplačane.

MATERINSKO PROSLAVO smo tudi letos vključili kar v službo božjo na nedeljo šestega maja. Pač še nimamo lastne dvorane, ki nam bo olajšala te nastope. Pa tudi v cerkvi, seveda v gotovih mejah, so prisrčni in uspešni. Otroci so pod vodstvom p. Lovrenca pozdravili naše mamice s pesmijo in deklamacijami, ob koncu pa je vsak izmed njih ponesel lastni mamici cvetko v poklon.

OTROŠKI PEVSKI ZBOR bo imel odslej redne vaje vsako drugo in četrto nedeljo v mesecu po maši. Starše lepo prosimo za skrb, da bodo otroci na omenjene nedelje v čim večjem številu prišli na kor. Če bo udeležba povoljna, bodo lahko večkrat prepevali pri službi božji.

SLOVENSKA ODDAJA na 2EA bo v priredbi našega verskega središča zopet na pondeljek 25. junija ob sedmih zvečer s ponovitvijo naslednje jutro.

POKOJNI je tokrat med nami eden. Danes sem zvedel, da je dne 26. maja v Wagga Wagga, N.S.W., umrl rojak ANTON BERNETIČ v starosti 60 let. Maša zadušnica s pogrebom bo 29. maja. Več podatkov o pokojnem pa zdaj še nimam in jih bom objavil prihodnjic. Družini naše iskreno sožalje!

MAJSKI IZLET v Paradise Gardens, Cattai (v torek 15. maja), je bil lepo doživetje za otroke in starše. Naš avtobus je bil med prvimi, ki je dospel na cilj. Vsi smo se dodobra naigrali in nahodili ter se zvečer razigrani vrnili v Merrylands.

MLADINSKI SESTANKI, ki jim imamo enkrat na mesec pri Sv. Rafaelu, so v okviru pobirmskega verskega pouka. Z versko izobrazbo človek ne sme nikoli prenehati, zlasti ne mladostnik. Zato prosimo starše, naj poskrbe, da se bodo njih mladinci sestankov redno udeleževali, zlasti še seveda, če se podobnih srečanj ne udeležujejo v krajevnih župnih. Naj omenim, da bomo v sklopu teh sestankov organizirali tudi razne izlete z namenom, da se naša mladina spozna in zblža med seboj.

NAŠI MIZARJI nam vedno radi priskočijo na pomoč z raznimi deli v verskem središču, ki jih nikoli ne manjka. Tako je Bruno Bolko nedavno napravil strop in steno v kapelici Srca Jezusovega. Drago Twrdy pa je izdelal nove police v tiskarski sobi, napravil vrata policam za note na koru pod zvonikom ter mizo za razmnoževalni stroj. Obema lepa hvala in Bog povrni!

POTRESNA NABIRKA našega verskega središča je dosegla vsoto \$1,441.23 in vsem darovalcem iskren Bog plačaj! Kdor ima še vedno namen kaj dodati za to potreben zadevo, je dobrodošel.

NABIRKA ZA NOVE ORGLE naše cerkve ima že vsoto \$2,781.— in se vsem lepo zahvaljujemo. Ta vsota bo ob koncu maja nekoliko poskočila, ko ji bodo pripisane bančne obresti. — Sicer pa bom o orglah pustil besedo dr. Mihaelu Colji, da bo kaj več povedal o tem.

P. VALERIJAN

Ponos je v mojem srcu; kljub vsem naukom, opominom, očitkom, kljub zasmehu, zmerjanju in natolceanju je vse moje življenje in nehanje služilo najvišji ideji: resnici! Kar sem videl z očmi; s srečem in razumom, nisem zatajil; in bi ne bil zatajil za same zlate nebeške zvezde. Resnica pa je posoda vsega dobrega: lepote, svobode, večnega življenja. Dokler sem zvest resnici, sem zvest sebi.

IVAN CANKAR

NOVE ORGLE ZA SV. RAFAELA!

SEZIMO globoko v žepe in velikodušno darujmo za nabavo novih orgel sydneye slovenske cerkve sv. Rofaela! Zakaj? Odgovor se glasi: Iz treh razlogov.

OBUPNO STANJE sedanjega inštrumenta na cerkvenem koru je vsekakor prvi razlog. Je majhna stvar, ki je akustično nezadostna in je za silo dolga leta igrala svojo vlogo, sedaj pa skoraj dobesedno razpada. Skratka: cdslužila je svoj čas.

VERSKI RAZLOG je ta, da si **neme** slovenske cerkve ne moremo zamisliti, naj bo doma ali kjer koli po svetu. Slovenec je že po naravi pevec. Ljubi petje in glasbo. Zato je tudi v cerkvi nujno potreben tak inštrument, ki bo mogel učinkovito podpirati pevski zbor.

KULTURNI RAZLOG je tudi prisoten. Če bi si slučajno kdo ne bil na jasnem, koliko je ravno petje po primorskih in tudi po koroških slovenskih cerkvah pomenilo za kulturo od tuja tlačenih Slovencev, potem je dobro, da predočim to zadevo. Sam Primorec si upam trditi, da vso zadevo predobro poznam. Petindvajset let sem životaril pod terorjem: še misliti bi morali kmalu po italijansko, kako potem javno peti ali recitirati po slovensko! Tu je en primer med mnogimi: pokojni Lojze Bratuž je bil odličen pevovodja, organist in skladatelj, učil in prepeval je po vsej lepi Goriški, a črne suknje so ga z oljem mučeniško umorile. Primorski slovenski učitelji, ki se niso konformirali, so bili premeščeni v notranjost države. Pevskim zborom je bil zabranjen javni nastop, slovenščina je bila po šolah ustavljena in sleherna prireditev v slovenščini onemogočena. Z eno besedo: slovenščina na Primorskem je bila pokopana. Popolno raznarodenovanje je bilo v teku in proti koncu se je pričelo še z gospodarskim razlaščanjem. V tej temi slovenske primorske kulture si mogel opaziti eno samo malo tlečo lučko, katere črna zverina še ni mogla ugasniti: slovensko petje po cerkvah in slovenski verouk po skritih kotih zakristij. In takega ravnjanja smo bili deležni na Primorskem četrtniko stoletja...

Morda boš ob tem dejal: Pomiri se, prijatelj, saj v Avstraliji ni te nevarnosti! Seveda ne, hvala Bogu! A kar nikar preveč ne zaupaj vase ali kateremukoli državemu ustroju! Svet se spreminja, navadno na slabše. Tudi za časa avstro-ogrsko monarhije so govorili, da sije sonce vsem Slovencem...

KOLIKO NAJ BI PRISPEVALI? Odgovor je lahek. Čimprej in čimveč boš dal, tem hitreje bomo imeli nove orgle. Po naših sedanjih načrtih naj bi prišle iz Chicaga. Bodo ene jakih elektronskih orgel z okrasnimi piščalkami. Vsakdo naj bi dal po svojih najboljših finančnih zmognostih in po svoji vesti. Za svoj dar

bo dobil potrdilo, ime in vsota pa bosta objavljena v našem sydneyskem cerkvenem glasilu RAFAELU. Če v prvi "rundi" enega leta ne bomo nabrali dovolj, bomo prešli na drugo "rundo" itd....

Z veseljem lahko dodam, da smo doslej že nabrali \$2,500.— in naložili denar v N.S.W. Permanent Building Society na osemodstotne obresti. Darove lahko cddajate v slovenskem verskem središču obema patroma ali sestram, osebno ali pa po pošti; pa tudi osebno ali po pošti na moje ime in naslov: Dr. Mihael Colja, 36 Station Street, Fairfield, 2165, N.S.W.

MALO ZA ŠALO, MALO ZARES pa za konec še tole: če si po vseh mojih besedah ostal dvomljivec, da potrebuje naša sydneyска cerkev nove orgle, potem se prosim obrni na sposobnega pevovodjo in organista g. Ludvika Klakočerja, ki je v tej stroki prav gotovo doma. On je tista dobra žrtev, ki se s sedanjim inštrumentom bojuje teden za tednom: skoraj dobesedno piha, jezi se, znoji se, pritska tipke in pritska pedale, pa komaj iztisne iz naših sedanjih orgel slabí in včasih neuglašeni zvok. Res so podobne že ostarelemu in napolmrtemu konju: čim močneje ga priganjaš, tem počasneje teče... Po dolgem opazovanju sem se še jaz ojunačil in poskusil jahati istega konja. Rezultat je bil še slabši: kar hitro sem izgubil potrljenje. In tako — da še provočasno rešim duševno in telesno zdravje g. Klakočerju — sem si kot organist in tudi kot zdravnik zadal nalogu, da ta pereči problem uspešno rešim. Ker Slovenci neme cerkve ne poznamo, kakor sem že zgoraj omenil, sem videl edini izhod v tem, da sprožim akcijo zbiranja denarja za nove in naši prijetni cerkvici primerne orgle. Razume se, da sem to storil s privlitvijo naših patrov, kar pa ni bilo težko doseči.

S slovenskimi pozdravi!

DR. MIHAEL COLJA

POD NASLOVOM "Za Krasom še Brda?" je goriški "Katoliški glas" 8. marca letos objavil tole: Da bo načrtovana industrijska cna na Krasu (o tem smo v MISLIH že pisali — op. ur.) uničila tamkajšnje slovenstvo, si nihče ne dela več utvar. Kaka globalna zaščita Slovencev v duhu Osima postaja vedno bolj neverjetna. Novo pa je, da bodo z gradnjo jezu na Soči pri Gorici uničili tudi briške vinograde. Za jezom naj bi se nabralo tri milijone kubičnih metrov vode, ki bi z izhlapevanjem ovlažila ozračje bližnjih Brd, od Pevme do Oslavja in Števerjana. Vlaga v zraku bi hudo prizadela vinograde in kakovost vin, ki sodijo med najboljša v Italiji. Tako bi bilo konec briškemu tokaju, sivemu pinotu in še kaki vrsti.

Da ne gre samo za zamisel, dokazuje dejstvo, da je Rim nakazal za gradnjo jezu na Soči že deset milijard. Pobudnik gradnje pa je seveda občina Gorica, ki je že v primeru Štandreža pokazala, koliko ji gre za življenske koristi domačinov. Kadar gre za slovensko zemljo, so italijanske stranke izredno velikodušne z razlaščanjem obstoječih kmetijskih dejavnosti.

NISMO še poročali, da je v domovini letos umrl v dvaindvacetdesetem letu starosta slovenskih pisateljev, **Ivan Matičič**. Bil je plodovit pisatelj številnih ljudskih povesti, zlasti zgodovinskih. Znana je njegova povest iz prve svetovne vojne "Na krvavih poljanah", iz časa turških vpadov (V robstvu, Na mrtvi straži), iz prvih časov slovenske zgodovine (Živi izviri), iz časov nesrečnega koroškega plebiscita (Moč zemlje) ... Med nami sta menda najbolj znani in priljubljeni povesti "Petrinka" in pa "Fant s Kresinja".

Pisatelj Matičič je bil rojen leta 1887 v Ivanjem Selu pri Rakeku. Po poklicu je bil tiskar in pred zadnjo vojno vodja oddelka v ljubljanski Jugoslovanski tiskarni, po vojni pa je poučeval na višji tiskarski šoli.

Naj tu omenim, da je pisateljica tudi pokojnikova hči Nada, ki je napisala že nekaj romanov.

NAJSTAREJŠI industrijski obrat v Sloveniji naj bi bila predilnica tekstilne tovarne "Tekstilna" v Ajdovščini. Lani je praznovala 150-letnico obstoja. Iz skromnih začetkov je zrastla v velik obrat.

PRVI letošnji slovenski novomašniki so bili posvečeni že 25. marca. Škof Lenič je v Št. Rupertu na Dolenjskem posvetil v duhovnika Lojzeta Zupana, nadškof Pogačnik pa na Rakovniku v Ljubljani Jožeta Andolška, Jožeta Horvata in Franca Podbevška. Vsi štirje so salezijanci.

MLADI kulturniki srednje ekonomske šole v Murski Soboti so pod vodstvom svojih profesorjev izdali zbirko prekmurskih starodavnih ljudskih pesmi. Brez te zbirke bi še najbrž v pozabo, saj jih poznajo samo še najstarejši ljudje tega dela Slovenije. Študentje bodo z zbiranjem in objavljanjem nadaljevali. Svojo prvo zbirko so poslali tudi nekaterim študijskim knjižnicam po Sloveniji ter so iz raznih krajev prejeli pismena priznanja za svoje delo.

IZ ŠMARJA pri Kopru prihaja poročilo, da so tam letos verniki priredili praznovanje "Dneva krščanskih mater", povezano s praznikom Gospodovega oznanjenja — 25. marca. Uspešno in mamicam v veselje sta nastopila otroški pevski zbor in vokalno-instrumentalna skupina "Klicariji", ki jo sestavljajo štirje mladi primorski duhovniki.

CENTRALNI KOMITE Zveze komunistov Slovenije je na seji 12. marca obravnaval zdravstvo. Ugotovili so napredek, pa tudi pomanjkljivosti. Po njih mnenju na medicinski fakulteti prepočasi prilagodijo zdravniški program splošnim potrebam prebivalstva, mlade zdravnike pa vse premalo vključujejo v izvajanje nalog. Tudi naj bi bila na fakulteti premalo delavna komunistična partija, zato je v zdravstvu lani padlo število komunistov od 8,4% na 7,8%.

NAJDRAŽJA VODA v Sloveniji je voda "Kraškega vodovoda": njena cena je nedavno poskočila kar za 41%, kot beremo v domačih listih. Na seji sežanske občine so podražitev sprejeli brez pripomb, kar pa prebivalstvu ni bilo povoljno. Gospodinjstva bodo odslej plačevala za kubični meter vode 9.20 dinarja, podjetja pa po 12 dinarjev. K tej ceni je treba na kubični meter vode dodati še 0.53 dinarja kot stalni vodni prispevki.

NEKAJ pa je le zastonj: Podjetje na Črnučah, ki proizvaja acetilen, ponuja zasebnikom in zidarjem ter tudi delovnim organizacijam brezplačno gašeno apno, ki nastaja pri proizvodnji acetilena. Podjetje dostavlja apno na gradbišče kjer koli v Sloveniji le proti plačilu prevoznih stroškov.

LJUBLJANSKA razstava "Slovenska likovna umetnost 1945—78" je po besedah Staneta Dolanca, tajnika CK Zveze komunistov Jugoslavije, pravi "odsev slovenske politike na umetniškem sncovanju in ustvarjanju in dokaz, kaj smo v naši družbi razvijali". V "Delu" pa piše kritik Lev Menaše, da izbor umetnin za to razstavo ni zadovoljiv, enako ne zadovolji besedilo v katalogu, katerega cena — 900 dinarjev — je tudi

visoko pretirana. Piše tudi, da je to le "ljubljanska in ne slovenska razstava", konča pa svojo kritiko z izjavo, da niso dovolj utemeljene besede glede pluralizma in o ustvarjalni svobodi, ki so bile izrečene ob odprtju.

Ob tej razstavi je zanimivo tudi to, da so z lastnim razstavljanjem v drugi galeriji "protestirali" trije naši umetniki (slikarji Kiar Meško, Rudi Španzel in Bard Iucundus). Svoji razstavi so dali ironični naslov "V čast razstavi Slovenska likovna umetnost 1945-78", občinstvu pa so sporočili, da na ta način "opozarjajo na nevzdržne nepravilnosti v slovenskem likovnem življenju", ki "negativno vplivajo na svobodno ustvarjalnost".

GOZDNI POŽARI so pri nas v Avstraliji znana zadeva, ki navadno naenkrat uniči tisoče hektarov in nas straši po več dni. Pa tudi doma pride včasih do rdečega petelina v gozdu, četudi ne do prehudega obsega. Letos ob koncu februarja je nastal požar v okolici gornjega Vrtovina na Primorskem, ki je uničil šestdeset hektarjev gozda. Požar je gasilo dvajset poklicnih gasilcev iz Ajdovščine, 150 vojakov in še 50 vaščanov. Širjenje ognja jim je uspelo preprečiti v devetih urah.

"PRIMORSKA POJE" imenuje glasbeno prireditev našega Primorja z obh strani meje, ki naj poleg vsakletnega pevskega nastopa Ceciljanke in Male Ceciljanke (nastopov otroških zborčkov) razgiba naše zamejstvo ter mu da novo narodno injekcijo. Letošnja prireditev se je pričela na nedeljo 4. marca v Miljah z nastopom enajstih zborov. Iz zamejstva so nastopili sledeči zbori: mešani zbor iz Štmavra, mešani zbor "Štandrež", moški zbor "Paglavec" iz Podgore ter ženski zbor iz Štandreža. Skozi ves mesec se bo na raznih krajih zvrstilo preko sto zborov, ki pa žal niso vsi na primerni višini: pri nekaterih se vidi, da vadijo samo za to priložnost, pravi poročilo iz Gorice. Kot beremo v goriškem "Katoliškem glasu", se morajo vsi zbori priglasiti kot "laični" in ne sme izgledati, da je na njih

TOYOTA

AMI City

SE MORDA ZANIMATE ZA NAKUP AVTOMOBILA?
POD ODLIČNIMI POGOJI VAM GA POSREDUJE
ROJAK

FRANK SAJOVIC

Telefon: 467 6932 in 354 8487

kaj ccrkvenega, kar je že lani vzbudilo precej prahu zlasti na Tržaškem. Zakaj tako? Le čemu nekatere doma tako boli vse, kakr le malo diši po cerkvi? Kaj so pozabili, da je pod fašizmom na Primorskem prav cerkev s slovensko pesmijo reševala slovenstvo?

"Primorska poje" obhaja kot priredič letos desetletnico. Torej je pobuda zanjo iz domovine povojnega časa prišla nekajko pozno na dan, saj so prve podobne pevske prireditev v našem zamejstvu slavile že dvajsetletnico. Morda so prišle te prve pobude "z napačne strani" in so kar prelepo uspevale leto za letom. Težko se je znebiti občutka, naj bi ta mlajša prireditev nekako zavrla prvo in "preusmerila" zamejske pevske nastope. Tčliko drugih sličnih primerov imamo doma, v zamejstvu in zdomstvu... Škoda!

PREKMURCE bo zanimalo: Letos se je iz 10,000 kilometrov dolge poti, iz prezimovališča v Afriki, vrnil prvi štrk na dan 20. marca, in sicer v Puževce na Goričkem. Tistim, ki ne vedo, naj povemo, da štrki prilete nazaj domov prvi in pripravijo gnezda štokljam samicam, ki redno pridejo šele kasneje za njimi.

Prekmursko mesto Lendava je najvzhodnejše slovensko mesto, središče Dólkinskega.

more otresti tudi vsega, ka ga muči iz prejšnjih življenj (tu pride v poštev kaj praktično nauk o reinkarnaciji!), osvoboditi se more vseh vezi časa in prostora, ki zanj enostavno ne veljajo več.

Kot primer tega "osvobojenja" naj nam služi sam ustanovitelj Hubbard: dne 9. maja 1963 ob deseti uri zvečer je bil "43 891 832 611 177 let, 344 dni, 10 ur, 20 minut ter 40 sekund" v nebesih. Tako trdi in najdejo se ljudje, ki temu

protestantskem krščanstvu, središčno cerkev (ustanovljeno leta 1879) pa v Bostonu, ZDA, kjer izdajajo tudi svoj svetovnoznan dnevnik. Ta sekta je utsanovljena, "da ohrani spomin na besedo in dela našega Učitelja (Kristusa), ki naj obnovi primitivno krščanstvo in njegov izgubljeni element zdravljenja". Člani se poglabljajo v sveto pismo in svojo glavno knjigo "Science and Health with Key to the Scripture" (iz leta 1875), ki vsebuje nauk o verovanju skupine. (Dalje prih.)

TO "cerkev" sem mimogrede omenil že v eni lanskih številk, a nisem zašel v podrobnosti. Ker pa sem dobil prav o tej "vrski skupini" nekaj vprašanj bravcev, se mi zdi potrebno, da se le malo več pomudimo pri njej.

Kot ste videli, sem tako besedico "cerkev" kot besedi "verska skupina" napisal v narekovajih, kar pomeni, da obstaja resni dvom, ali ima gibanje sploh kaj opraviti s cerkvijo v smislu vere. Mnogo stvari namreč potrjuje domnevo, da tej skupini beseda "cerkev" služi samo za

znamenje križa

*Delaš znamenje križa in delaš ga pravilno.
Ne kakšen zverižen in površen križ,
da nihče ne ve, kaj naj pomeni.
Ne, pravo znamenje križa delaš:
počasi, veliko, od čela do prsi,
od ene rame do druge.
Ali čutiš, kako te vsega objame?*

*Zberi se popolnoma:
vse misli in vsa svoja čustva
položi v to znamenje
in ga spremljaj od čela do prsi,
od rame do rame.
Potem boš čutil:
vsega te objame, telo in dušo;
zberi te, blagoslavila in posvečuje.*

*Zakaj?
Križ je znamenje vesolja in znamenje odrešenja.
Na križu je naš Gospod odrešil vse ljudi.
Po križu posvečuje človeka prav do zadnjega vlakna njegove biti.*

*Zato ga delamo,
preden molimo,
da nas uredi in zbere,
da misli in srce in voljo
zasidra v Bogu;
delamo ga po molitvi,
da ostane v nas, kar nam je Bog podaril;
v skušnjavi,
da nas krepi;
v nevarnosti,
da nas varuje;
pri blagoslovu,
da pride v dušo polnost božjega življenja
in se vse v njej oplodi in posveti.*

Romano Guardini

SREČKO SELIVEC:

POTA BOŽJA

Janko je bil skoraj slabe volje, da ga je radovednost privedla semkaj. Pa je le ostal. S posebnimi občutki je opazoval dogajanje in družbo: jokajoče domače, komisijo, mrliča, ki je mirno ležal v krsti, in spremnost kleparja, ki je tako ročno opravil svoje delo.

"Tako bi tudi jaz že lahko zdavnaj ležal kot tale Hrvat..." ga je streslo. "In vendar sem ozdravel. Le čemu?..."

Vprašanju se je začudil, saj si ga še nikoli ni stavil. Tudi odgovora mu ni vedel.

Ko so naložili svetlo krsto na avtufuron in so se vsi razšli, je Janko stopil še naprej po pokopališču in si ogledoval spomenike.

Opazil je grobarja Matevža ob nanovo izkopani jami. Ravno je končal z delom in je potegnil lestvo iz groba.

"Koga boste pa pokopali?" je vprašal Ahačič.

"Neko sestro z Golnika."

Janko je res opazil, da so bili krog nove jame sami enaki grobovi. Nad njimi pa je kraljeval kamnit križ s Kristusovo trpečo glavo. Pod njo je na spomeniku prebral napis:

*Kriste, tu čakamo vstajenja,
izpita kupa je trpljenja;
ni nam mar mladih let,
Ti slajši si kot celi svet.*

Golniške sestre

"Kako pa je ime pokojni sestri?" je vprašal grobarja.

Matevž ni vedel. Zavihtel je lopato in kramp z lestvo vred na svoja široka ramena in dejal: "Pojdite z menoj!"

Janko mu je sledil. Ko sta prišla do mrtvašnice in vstopila, je grobar postavil lestvo z orodjem v kot ter pomignil spremljevalcu, da je stopil bliže.

"Glejte, tu leži", je dejal Matevž in pokazal na krsto, ki je bila naravnost prekrita s cvetjem.

Janko se je približal krsti. Kaj neki je sestrino ime? — morda jo celo pozna. Pogledal je osmrtnico, ki je bila položena

ob posodici z blagoslovljeno vodo.

Da, osmrtnica je imela z velikimi črkami napisano sestrino ime.

"Sestra Valentina Cvelbar..." je zlogoval in ostrmel kot vkopan. Glas mu je zastal v grlu, pri srcu ga je zaskelelo in noge so se mu zašibile. Moral se je nasloniti na grobarja, sicer bi se sesedel.

Grobar ga je začudeno gledal: "Kaj vam je, gospod?"

Janko pa je komaj slišno ponovil: "Sestra Valentina Cvelbar..."

Počasi se je zbral. Stopil je k zglavju zaprte krste in razmknil cvetje. Mislil je, da ima tudi ta krsta vdelano stekleno okence in se bo lahko še enkrat zazrl v sestrin obraz. Toda okenca ni bilo na pokrovu.

Poskusil je odpreti krsto, pa ni šlo. Pokrov je bil že zabit.

"Gospod, z Golnika so vse krste, ki pridejo semkaj, že zaprte", je pojasnil Matevž.

"Poslušajte, grobar! Pomagajte mi odpreti krsto! Dobro vam bom plačal..."

"Ne, tega pa ne!" se je ta uprl. "Če so na Golniku tako nezaupljivi do mene, sem tudi jaz toliko moža, da nobenega golniškega mrliča ne pogledam".

"Toda sestro bi rad še enkrat videl. Prosim vas, pomagajte mi odpreti krsto!" je še enkrat zaprosil Janko.

"Čez dobro uro bo pogreb. Kaj, če kdo pride? Ob službo sem lahko..."

"Pohitela bova. Za uslugo pa tole..." Stisnil je grobarju v roke bankovec.

Grobar je ob pogledu na denar pozabil na strah. Zaprl je vrata in nanje prislonil nosila, ki so stala v kotu. Nato sta hitro prestavila svečnike in cvetje. Matevž je vzel kramp in njegovo ostrino spretno potisnil pod pokrov. Po mrtvašnici je votlo zaječalo, ko so popuščali žebliji. Nobene muke ni bilo treba in pokrov je bil odstranjen.

Janko ni mogel do besede. Zazdelo se mu pe, da leži pred njim v krsti Sneguljčica, tako lepa je bila sestra Valentina. Kakor bi spala. Lahna rdečica ji je bila razlita preko obraza, oči so zapirale dolge črne trepalnice, ustne so izražale spokojno mirnost. V sklenjenih belih rokah je stiskala rožni venec in prepost križ, ki ji je bil uteha v zadnjem boju.

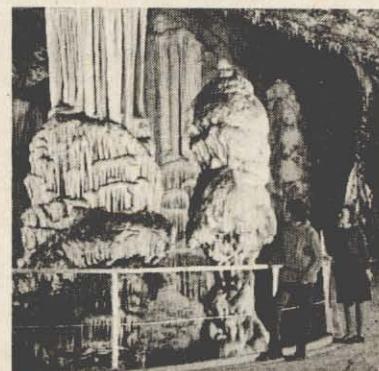
Janko je nekaj časa samo nepremično stal in gledal. Njegove misli pa so odpotovale iskat Cvelbarjevo Cilko: v Veliko vas, v ljubljansko opero, na Golnik... Povsod tja, kjer sta se srečavala v življenju. Končno so se povrnile semkaj v kriško mrtvašnico.

"Po zaslugi sestre Valentine..." se je zdaj spomnil besed primarija. Takrat so šle nekako mimo in jih ni razumel. Zdaj se mu je zjasnilo. "Morda je ponudila ona svoje življenje za

Naša dosedanja tiskarna je menjala lastnika in bivši je obranil le stavski oddelek ter izdelavo plošč za offsetni tisk. MISLI se bodo še vedno posluževale teh njegovih uslug, dokim sem se za tiskanje dogovoril z našim znanim tiskarjem Simonom Spacapanom, ki je s to številko prevzel delo. Simon nam je že doslej vsa leta pomagal na razne načine in sem prepričan, da bo tudi to naše novo "business-razmerje" potekalo v zadovoljstvu na obeh straneh. Hvaležen sem mu, da je ugodil moji ponudbi in prošnji, ko sem se s skrbjo oziral po novi tiskarni, ki bi imela za svoje delo ob današnjih razmerah in naših finančnih zmožnosti tudi primereno ceno.

Pri vseh stroških za izdajanje MISLI sem res hvaležen naročnikom, ki podpirajo naš mesečnik z darovi za Bernardov tiskovni sklad. Brez njih bi morali naročnino podvojiti, ali zmanjšati število strani, ali pa napraviti dvomesecnik. Za primerjavo stroškov naj omenim samo poštnino: ob prevzemu uredništva pred sedmimi leti je stala poštnina za mesečno izdajo od 30 do 35 dolarjev — za našo današnjo povečano naklado bi bila okrog štirideset. In danes? Za majsko številko MISLI je pošta vzela nič manj kot \$207.50.

Pa bomo vseeno zdržali, kajne? Zredno naročnino in darovi za Sklad, pa s pridobivanjem novih naročnikov. To leto je do danes vpisanih že 35 novih plačilnih naročnikov. Leto tako naprej — kljub težavam in raz-

Kapniki v Postojnski jami.

nim nasprotovanjem, ki samo dokazujejo, kaj svobodne MISLI pomenijo avstralskim Slovencem. Ravno odkrita beseda resnice je nekaterim trn v peti — če Bog da, jim bo še dolgo . . .

Urednik in upravnik

BERNARDOVEMU
TIKOVNEMU SKLADU:

\$33.40.— Peter Kern; \$26.— Zora Franca; \$17.— Viktor Cucek; \$11.— Milan Hreščak; \$10.— Franc Šveb, Janez Šveb, Anton Urbanc; \$38.— Jožica Jurin; \$7.15.— Sylvia Götzl; \$7.— Ana Klančič; \$6.— Štefanija Smole, Janez Kucler, Mirka Zavnik, Anka Brgoč, Jože Kavas, Adolf Peršič, Nikolaj Bric, Valentin Lenko, Ivanka Bajt, Elka Lavrenčič; \$5.— Tomaž Možina, dr. Mihael Colja; \$4.— Peter Šajn, Pavla Čečko; \$3.25.— Anna Žveglič; \$3.— Alda Šuber, Maria Zai, Alojz Jerič, Marija Gril, Julijana Veber, Marjan Potočnik; \$2.— Venčeslav Ogrizek, Dragica Gomizelj, Štefanija Vitez, Alojz Mikolič, Ivan Žele, Ivana Berginc, Anton Brumen, Ivan Cvetko, Lucija Sulič, Kocjan Kobal, Ivanka Žabkar, Maks Skurnik, Stanislav Ludvik, Franc Tomažič, Marija Stepančič; \$1.50.— Marko Plesničar; \$1.— Rudolf Plavčak, Alojz Ludvik, Frank Wertovscheck, Zofija Juryszczuk, Alojz Furlan, Franc Mahnič, Maria Golčman, Slavko Jernejčič, Stane Kalc, Lucija Pungerčar, Marija Božič, Slavko Gorjup, Jakob Božič, Alda Battista, Albina Barbiš.

NAŠIM POSINOVLJENIM
MISIJONARJEM,
TOGO, AFRIKA:

\$262.30 Polovica nabirke letošnje postne akcije v Melbournu; \$208.— Polovica nabirke letošnje postne ak-

mojega . . .”

Niti vedel ni, da je zbolela. Sicer je postal malo pozoren, ko je sestra Valentina odšla iz njegovega oddelka, vendar se zaradi tega ni razburjal. Sestre pač menjavajo, si je mislil. Morda jo bo kdaj mimogrede srečal kje v zdravilišču. Ker je ni, je računal, da je bila morda prestavljen v kako drugo redovno hišo. Skoraj mu je bilo všeč, da je ni več v bližini, saj so mu bili njeni pogledi očitki: od Harambegovičevega krsta in nenadnega ozdravljenja se ob njej kar ni več znašel. Imel je občutek, da je poražen, četudi tega ni hotel priznati niti sebi, kaj šele njej . . .

Zdaj pa leži sestra Valentina tu pred njim — mrtva . . .

“Gospod, čas je, da greva! . . .” je skoraj poprosil grobar.

“Ne, še ne! Počakajte! . . .”

Sklonil se je še bliže k mrtvemu sestrinemu obrazu in ji šepetal. Kakor bi ji hotel za slovo povedati nekaj lepega. Nato se je vzravnal, si pokril obraz z rokami in zaihtel.

Oglasil se je veliki zvon farne cerkve v Križah ter naznanjal pogreb.

Grobar je urno pokril krsto. Z nekaj pazljivimi udarci je pritrdir pokrov, nanj naložil cvetje in pristavil svečnike bliže krsti. Janko se je medtem opotekel k oknu, kakor bi lovil zraka in iskal svetlobe. Nato je Matevž odstavil nosila od vrat in jih odprl. Skupaj sta se umaknila ven, da počakata pogreba.

Ko so golniške sestre nesle krsto proti novemu grobu, se je Janko opotekel za njimi in nemo strmel v pogrebce. Med njimi je spoznal tudi Cilkine starše in župnika Smrekarja. starega Cvelbarja je že hčerina bolezen zvila v bolečini. Šele po pogrebu je našel Janko priliko, da je vsem segel v roke in izrekel sožalje.

Janko je bil kakor otopel. Danes mu je bilo še hujše kot takrat, ko je Cilko v življenju izgubil. Tako željan je bil tolažbe, a ne tolažbe ljudi. Saj ni bilo nikogar na svetu, ki bi ga mogel potolažiti. Nihče bi ga ne razumel . . .

Sam ni vedel, kdaj je odtaval proti cerkvi. Znašel se je klečeč pred oltarnimi stopnicami. Večna lučka je brlela pred tabernakljem in ga vabila k molitvi.

Da, Janko Ahačič je danes molil. V teh trenutkih pred Bogom je nenadoma padlo zagrinalo. Začutil je, kako se razblinjajo megle, ki so mu doslej ovirale pogled v duhovni svet. Sebi se je čudil, tako iskreno je zahrepel po bogastvu, ki ga je še nedavno zdraviliški kurat zagrinal katehumenu Harambegoviču, on pa se mu je smejal . . .

Ko je Janko vstal, je imel samo eno željo: da bi nekomu potožil svoje preteklo gorje, nekomu razodel, da je končno tako nenadoma našel pot, ki je prej ni videl. Zahrepel je po milosti, ki jo je doslej tako dosledno zavračal. In Bog mu je ta trenutek ni odtegnil: ko je šel po cerkvi, je pravkar vstopil skozi vrata duhovnik. Pokleknil je in se umaknil v spovednico, kot da bi

čakal ravno nanj.

Janko je obstal sredi cerkve. A samo za trenutek. Potem ga je nevidna moč vodila za duhovnikom proti spovednici.

Pokleknil je v temo in ko se je odprlo okence, je mirno in brez strahu pričel. Tedaj je Bog na široko odprl svoje dobrotnne očetovske roke. Vse bogastvo svojih milosti je razlil nad to ubogo dušo, ki je bila nekoč na križu odkupljena s krvjo Kristusovo in zdaj vrnjena njemu s prostovoljno žrtvijo sestre Valentine.

Kako bi bila sestra Valentina vesela tega trenutka, ki pa ji ga Bog ni dal dočakati. Zatisnila je oči, ne da bi videla uspeha svoje ponudbe. Tudi to je bil del velike žrtve, ki jo je Bog terjal od nje.

Po spovedi je Janko stal kakor očaran sredi kriške cerkve in se ponižno zahvaljeval Bogu za vse, kar je prejel. V svoji ozdravljeni duši je osrečuječe čutil to, kar si je duhovnik v spovednici tiho šepetal predse iz Pavlovega pisma (Rim 1., 33-36):

"O globočina bogastva in modrosti in vednosti božje !

Kako nedoumljive so njegove sodbe
in neizsledna njegova pota !

Zakaj 'kdo je spoznal misel Gospodovo ?

Ali kdo je bil njegov svetovalec ?'

Ali 'kdo mu je prej kaj dal, da bi se mu povrnilo ?'

Kajti od njega in po njem in zanj je vse:

NJEMU SLAVA NA VEKE ! Amen".

KONEC

cije v Sydneyu; \$200.— N. N.; \$120.86 (135 ameriških dolarjev) Marija Jernejčič (zapuščina po pokojnem očetu); \$100.— D. T.; \$50.— Juže Vučko; \$40.— T. Š. G. (za lačne); \$30.— Ciril Škofic; \$20.— N. N., Frančiška Mukavec; \$5.— Marija Bizjak (za uboge otroke), Ana Erdmanis (za lačne), Francka Anžin (za lačne); \$3.— Alojz Jerič (za lačne).

Dobrotnikom Bog povrni!

Večkrat takoj po izidu nove številke dobivam pisma z vprašanjem, zakaj ni med darovalci tudi njih imena. Naj povem, da MISLI niso urejene, stiskane in odpolane v enem dnevu. Le poglejte na datum pod glavo moje rubrike "P. Bazilij tipka . . .": navadno je dva tedna pred prejemom lista, če ni še starejši. In ta datum je nekako dan, ko sem moral zaključiti številko, ter jo prepustiti v milost ali nemilost tiskarni. Tako razumljivo tudi seznam darovalcev in dobrotnikov končam dosti prej, predno je dotiskana številka. Vsi darovi zadnjih dveh do treh tednov pred izidom čakajo na objavo v prihodnji številki.

Kaj žavite

Nevarni smo postali...

Pričujoči članek zaradi zanimivih omemb ponatiskujemo iz DRUŽINE, ljubljanskega verskega tednika. Z naslovom "Novo vodstvo" in podnaslovom "Občni zbor Slovenske izseljeniške matice" ga je priobčila v svoji zadnji izdaji (št. 22, dne 3. junija 1979). — Ur.

LJUBLJANA, 22. maja — V dvorami Kluba delegatov se je danes dopoldne zbral na štirinajsti redni občni zbor blizu osemdeset delegatov Slovenske izseljeniške matice. Delo občnega zabora je spremljalo še nekaj gostov. Na posebno povabilo se je občnega zabora udeležil tudi urednik Družine. Po pozdravnih govorih in poročilih so delegati izvolili nov izvršni odbor. Za predsednika so postavili Staneta Kolmana, ki je hkrati predsednik Komisije SRS za odnose z verskimi skupnostmi, za podpredsednika pa Marjana Osolnika in Pavleta Bojca.

Navzoče je najprej pozdravil dosedanji predsednik Slovenske izseljeniške matice Drago Seliger. V govoru, v katerem je kratko orisal splošni družbeno politični

okvir, v katerem deluje matica med izseljenenci, je med drugim dejal, da na vprašanje, ali je delo merilo človeka v naši družbi, ne bi mogli v vseh sredinah odgovoriti pritrdilno. Seliger je opozoril na težnje in nasprotja v sodobnem svetu ter poudaril, da si mora vsak narod izbrati svojo pot v socializem.

Marjan Osolnik, republiški sekretar za mednarodno sodelovanje, je v nastopu izjavil, da je Slovenska izseljeniška matica ambasador in aktivist naše dežele v tujini. Matica naj bi bila pobudnik vseh akcij, ki zadevajo izseljence.

Podpredsednik Hrvaške izseljeniške matice Stjepan Blažeković je povedal, da mora njihova maloštevilna ustanova skrbeti za približno 2,2 milijona hrvaških izse-

ljencev, saj je skoraj pol republike zunaj.

Pavle Car, predstavnik republiškega sekretariata za notranje zadeve, pa je podčrtal, da slovenska politična emigracija ni nevarna, da "možnosti njenega delovanja ne precenjujemo in tudi ne podcenujemo". Ta sovražnik še vedno obstaja in kuje načrte, kako bi zrušil Jugoslavijo in spodnesel našo družbeno ureditev. Slovenska politična emigracija se ne pomlaja in počasi izumira, "s tem smo lahko zadovoljni", kar pa ne velja za hrvaško in srbsko emigracijo.

V razpravi so nekateri govorniki opozorili na potrebo medrepubliškega sodelovanja izseljeniških matic, zlasti pa so poudarili, da bi bilo treba čimprej zbrati zgodovinsko gradivo o izseljencih in napisati temeljito zgodovino našega izseljeništva.

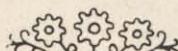
V občirnem (74 strani) poročilu izvršnega odbora Slovenske izseljeniške matice za obdobje 1975-1978 in v razpravi so nekajkrat kritično omenili tudi slovenski klerikalizem med izseljenci. Tako je rečeno, da so bili v Clevelandu nosilci ostre reakcije proti Golarjevi igri Vdova Rošlinka "nekateri duhovniki in najvišji politični emigranti", v Melbournu pa je med voditelji protijugoslovenskih akcij najbolj dejaven tudi verski center.

Ne da bi se tukaj spuščali v ocenjevanje ali celo kakršno koli opravičevanje cerkvenega političnega klerikalizma med izseljenci in zdomci, pa se zdi, da je tako poročanje o delovanju naših duhovnikov v izseljeništvu

in zdomstvu, ki omenja samo njihovo politično dejavnost, pomanjkljivo in enostransko. Poročilo priznava, "da ima sodelovanje z izseljenici sicer dolgo tradicijo, da pa je bilo po vojni dolgo časa obrobna dejavnost naših diplomatsko-konzularnih predstavništev v tujini, doma pa je slonelo na ramah izseljeniških matic, ki so uživale zelo skromno družbeno podporo in pomoč". Na vprašanja, od kod ta dolga tradicija, kdo se je po vojni prvi zavzel in se še vedno zavzema za duhovne in gmotne koristi slovenskih izseljencev ter delavcev, ki so začasno zaposleni na tujem, poročilo ne daje prav nobenega odgovora. Ne poročilo izvršnega odbora ne občni zbor Slovenske izseljeniške matice nista spregovorila besede o izrednih naporih, s katerimi slovenski duhovniki ohranajo narodno zavest med izseljenici in skrbijo za naše delavce. Koliko katoliška Cerkv na tujem in slovenski katoliški duhovniki v tujini store na kulturnem, prosvetnem, narodnosten, socialnem in sploh gmotem področju, o tem tudi sredstva javnega obveščanja doma molčijo.

Upati je, da bo Slovenska izseljeniška matica pod vodstvom novega predsednika Staneta Kolmana, ki mu dejanje in nehanje katoliške Cerkve in slovenskih duhovnikov na tujem gotovo ni neznano, končno le javno, stvarno in nepristransko ovrednotila prispevek katoliških duhovnikov pri ohranjevanju slovenske narodne zavesti in omike v izseljeništvu in zdomstvu.

FRANČEK KRIŽNIK

Veseli me, da se je DRUŽINA oglasila v tej zadevi — pa saj zato je menda urednik dobil "posebno povabilo" na občni zbor. Če v svojem članku že ne upa ravno postaviti vprašaja k obdolžitvam "politične dejavnosti" izseljenskih duhovnikov, si je vendar drznila vsaj objaviti nekaj stavkov v naš zagovor. Menda prvič v vseh letih in hvaležen sem uredništvu za to tveganje. Čas je že bil, saj se napadi na nas s strani režima vedno pogosteje ponavljajo. Vzroka za to — ob zadnjih metodah uspešne infiltracije in žal že tudi prevzema raznih izseljenskih društev — ni ravno težko uganiti: za kontrolo nad verskimi središči je treba na lep ali grd način zviti duhovnika, kar pa v tujini vseeno ni tako enostavno kot je doma. Lažje ga je umazati, ga obmetavati z očitki "klerikalizma" in "politike" — nekaj se bo že prijelo in ga očrnilo pri ljudeh. Ob vsem tem tudi ni težko razbrati namena, zakaj so (brez dvoma enoglasno!) "pestavili" (ta izraz je res pravilnejši kot pa "izvolili") za novega predsednika Slovenske izseljenske matice ravno Staneta Kolmana, četudi je najbrž že kar dovolj zaposlen v mejah domovine kot predsednik vladne Komisije SRS za odnose z verskimi skupnostmi.

Do danes nisem vedel, da je naš melbournski verski center "najbolj delaven" med voditelji protijugoslovenskih akcij. Tudi mi je bilo neznano, da je sploh v zvezi s kakršno koli "akcijo" in celo "med voditelji". Naj bi vendar objavili tudi celotno mrežo naše aktivno-

sti, seznam političnih sestankov, število zabojev bomb (ali vsaj letakov za demonstracije pred konzulatom!) in podobnega materiala, brez katerega bi si tako vodstvo "akcij" v zdomstvu težko predstavljal. Naj povem, da me je poročilo spravilo v smeh. Še če bi imelo res kaj podlage, bi ne pričakoval od režima, da bi se po skoraj petintridesetih letih popolne diktature ukvarjalo s takimi "odkritiji".

K mislim dosedanjega predsednika Slovenske izseljeniške matice Draga Seligerja, da si mora vsak narod izbrati svojo pot v socializem, naj dodam: "če si jo seveda sploh hoče izbrati". (Našemu narodu je bila žal vrinjena s krvavo revolucijo). In prostovoljna izbira velja tudi za posameznika — vsaj mi v svobodnem svetu mislimo tako. Nihče ne more mene (ali kogar koli) prisiliti k gotovemu sodelovanju, če ga iz prepričanja odklanjam, ker sem si izbral drugačno, demokratično pot. Nihče me ne more prisiliti k molku, če čutim dolžnost, da oznanjam resnico. A zaradi teh dejstev meni ali komur koli napritti ne vem kakšne politične akcije, je očitno smešna zadeva vsakemu, ki naše središče ter njegovo versko, karitativno in narodno-kulturno delo pozna. S takimi cvetkami v poročilu kaže Slovenska izseljenska matica samo svoje resnične politične namene in pristransost ter ne bo pridobila nobenega pametno mislečega avstralskega Slovenca. Najmanj pa bo pridobila (ali ostrašila) napadenega.

P. BAZILIJ

Odšla je k Bogu

† DINKA GOYAK

r. Ivančič

OSEMNAJSTEGA aprila letos je zapustila ta svet naša Dinka. Kakor je mirno delovala vse svoje življenje, tako je mirno zaspala v Gospodu in v Njem zopet čaka vstajenja ter srečanja z nami vsemi. Zasluži teh nekaj vrstic, da se je bomo še lepše in dolgo spominjali. Vsem je bila svetal zgled slovenske hčerke, do dna duše verne, dobre sestre, žene in matere, vsem pa nepozabna priateljica, polna dobrote, požrtvovalnosti in ljubezni.

Tako umira pravična žena, pravi božja beseda. Mi pa ji lahko dodamo: tako ne le umira, ampak tudi živi žena, ki je znala v vsem trpljenju, v bogastvu in revščini, v žalosti in veselju ostati zvesta Bogu in Cerkvi ter narodu, v katerega jo je poklical Stvarnik.

Rojena 27. novembra 1928 v Golcu je pokojna Dinka v trdem kraškem svetu zrastla v klen značaj poštenega dekleta. Sledila je bratu Antonu, za njo so prišli še Cilka (por. Jerebica), Jože in Mila (por. Simionato). Še kot dekle je izgubila očeta in nato mami pomagala skrbeti za številno družino v težkih časih, ko ni bilo kruha in je bilo življenje trdo kot kraški kamen, vojska in revolucionja pa sta mu dodali svoje. Potem je spoznala pridnega Franca Gojaka in skupno sta se odločila, da gresta za boljšim kosom kruha kot pa jima ga obljudbla domača zemlja. Petega septembra 1951 sta se na ladji "Scaubry" pripeljala v Avstralijo, kjer sta se v Bone-gilli srečala z Jelko in Gracijanom Pirc ter so postali nerazdržljivi prijatelji. Oba para sta se v Bonegilli skupno poročila, skupaj sta odšla na prvo delo na farmo, botrovala sta eden drugemu, končno pa skupno odšla v Adelaido in živila skupaj, dokler si nista postavila lastnih domov.

Pri Goyakovih je za Jožkom zagledal svet Robert in za njim Rožamarija. Vsem trem je Dinka dala nekaj pristno svojega: pogum in pridnost za delo. Jožko je zdaj že grafični risar, Robert električar, hčerka pa končuje gimnazijo.

V teku let pa se je pri Dinki zbrala tudi vsa ostala Ivančičeva družina. Najprej je iz Slovenije prišel Tone z družino, nato Jože (Pino) in Milka, potem Cilka z možem in družino, pa tudi ostarela mama se je ojunčila na dolgo pot. Za vse sta imela Frane in Dinka začetno pomoč in skrb, dokler se niso postavili na svoje noge, za mamo pa je skrbela Dinka dobrih devetnajst

let, prav do njene smrti. Kolikokrat jo je pripeljala k maši, še ko smo se stiskali v kapelici misijona na Young Avenue.

Niti vedeli nismo, da je bolezen začela tudi na Dinki svoje uničevalno delo. Od časa do časa je z nasmeškom na ustih malo potožila, da je hitro utrjenja, a kdo izmed nas se je menil za to. Do zadnjega je prihajala s svojima sestrami v versko središče, da počisti, okrasi in pripravi našo cerkev za nedeljsko službo. Nikdar ni rekla, da ta cerkev ni naša last in se ni vredno mučiti zanjo. V božjo čast se je žrtvovala, pa naj bo prej v kapelici ali zdaj v cerkvi. Še tik predno je morala v bolnišnico v Modbury, je prišla in počistila cerkev — to je smatrala za svojo dolžnost in imela v veselje, četudi je telo že oslabelo. In potem se jé pričel krijev pot — pot v bolnišnico in domov, neštetotrat tja in nazaj, dokler ni ostala na bolniški postelji in se nič več vrnila. Toliko injeckij, transfuzij in zdravil — pa tudi ne dneva, ko bi v svoji bolezni ne prejela svetega obhajila in dvakrat je sama prosila za prejem zakramenta bolnikov. V ponedeljek in torek — kakor da je vedela, da bo v sredo odšla v večnost — se je od vseh lepo poslovila. Vseh se je spomnila in vsem naročala, naj se ljubijo med seboj in naj lepo skrbe za njeno najmlajšo Rožamarijo. V zadnjih trenutkih je zaprosila za križ, ki jo je spremljal v žalosti in veselju, ter z njim v rokah mirno zaspala v Gospodu.

Množica ljudi pri večernem rožnem vencu za pokoj duše na Misijonu svete Družine in pa naslednji dan (21. aprila) pri pogrebni maši je bila zgovoren dokaz Dinkine priljubljenosti. Skupno smo jo pospremili na Centennial pokopališče, kjer bo čakala vstajenja ne daleč od svoje mame. Ob odprttem grobu se je od Dinke v imenu verskega središča poslovila gospa Angela Dodic z lepimi besedami, ki so vse zbrane globoko ganile.

Draga Dinka, hvala za zgled bogovdanega življenja! Počivaj v božjem miru!

P. FILIP

POT RAVNA, VEDI, PRAVA JE EDINA,
NJE V VSEM DEJANJU DRŽI SE ZVESTO;
HINAVSTVO, LAŽ JE GREHU KORENINA,
RESNICA NAJ NAD VSE TI SVETA BO!
KAR MISLIŠ V SRCU, TO V DEJANJU KAŽI,
NE SEBI SE, NE DRUGIM SE NE LAŽI!

JOSIP STRITAR

P. BASIL tipk.

1. junija 1979

Fr. Basil Valentin O.F.M. in Fr. Stan Zemljak O.F.M.
Baraga House — 19 A'Beckett St., Kew, Vic., 3101
Tel.: 861-8118 in 861-7787

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
Slomšek House — 4 Cameron Court, Kew, Vic., 3101
Tel.: 861-9874

SEJEM Društva sv. Eme, ki so ga članice priredile na tretjo majsko nedeljo, je tudi letos zelo lepo uspel. Res je s takilemi prireditvami veliko priprav, a obiskovalci so zadovoljni in zadovoljiv je tudi finančni doprinos v dobre namene. Tudi letošnji sejem je prinesel Društvu sv. Eme nad 500 dolarjev.

Tokrat je ena redkih mojih tipkarij v dolgih letih, da ne morem omeniti nobenega krsta. Mesec maj je minil brez njih, za ta mesec pa jih je že nekaj najavljenih. Prepričan sem, da krstov še ne bo tako hitro zmanjkal v naši cerkvi, ki jih je doslej imela tako več kot marsikatera avstralska župnija. Župnijo Srca Jezusovega v Kew, na katere teritoriju stoji naše slovensko središče, s številom krstov posekamo vsako leto.

Tudi poroko morem omeniti ta mesec samo eno in sicer dne 26. maja: oba, nevesta in ženim, sta prišla iz Noble Parka. Nenad Balaban, rojen v Zemunu, je pred našim oltarjem pričakal svojo izbranko Miriam Peloza, rojeno in krščeno v Munah v Istri. Želimo jima božjega blagoslova na skupno življenjsko pot!

Enako želimo poročnemu paru, ki ja stopil 5. maja pred oltar cerkve Srca Jezusovega, župnija Oakleigh; Ljubo Gec, iz družine naših naročnikov Gecovih iz Chadstona, je dobil za življenjsko družico Maree Olle, ki je avstralskega rodu iz Caulfielda. Tudi Ljubo je bil rojen že tukaj v Melbournu, vse zakramente od krsta do poroke pa je prejel v farni cerkvi v Oakleigh.

Zaključna vsota letošnje postne akcije Project Compassion je \$524.60 in se vsem darovalcem iskreno zahvaljujem. Kot smo oznanili, smo jo razdelili med našega misijonarja-posinovljence v Togu, Afrika, in nadškofijsko misijonsko nabirko za nerazvite dežele.

Potresna akcija pa je doslej prinesla vsoto \$842.40 in jo bomo še ta teden odposlali. Če se bo v teku naslednjih dni ali tednov kaj nabralo, bomo še radi sprejeli in oddali dalje. Vsem naj Bog povrne!

Prav domače prijetna je bila letošnja MATERINSKA PROSLAVA, ki smo jo imeli v naši dvorani po maši na prvo majsko nedeljo. Nastopali so poleg otrok Slomškove šole gojenčki otroškega vrtca v Slomškovem domu, mladinski zbor "Glasniki" pa nas je tudi razveselil z nekaj novimi pesmimi (prič na odru pod vodstvom br. Bernarda). Prisrčni so bili otroci vrtca, večina med njimi iz neslovenskih družin, pa so kaj korajno peli po slovensko. Med njimi se je najbolj izkazala mala Katherine, ki je veselje nastopanja najbrž dobila po svoji namici Rosemary Morgan, katero vidimo vsak dan na televizijskem ekranu. Za konec je nam in mamicam še mladi ansambel "Triglav" zaigral nekaj poskočnih.

Vodstvu prireditve iskrena zahvala, enako vsem nastopajočim in njih staršem! Zahvala tudi Društvu sv. Eme za pripravo zakuske in vsem gospodinjam, ki so priskočile na pomoč s svojimi dobrotami. Prisrčna zahvala tudi sestri Hilariji, ki je poklonila za dražbo tega dne svoje krasno ročno delo: avbo za narodno nošo. Dražbo je prevzel kot običajno Laukov Marjan in avba je Skladu bodočega doma ostarelih prinesla lepo vsoto 106 dolarjev.

Že zdaj vabim vse na proščenje, ko bomo slavili naša cerkvena zavetnika sv. Cirila in Metoda na prvo julijsko nedeljo. Letos bo to že kar prvega julija. Po cerkvenem slavju ob desetih bomo imeli v dvorani zakusko za vse. Pripravile jo bodo članice Društva sv. Eme, ostale gospodinje pa tudi naprošam, če pomagajo s svojimi dobrotami, da bodo mize polne.

Običajno pismo z darilno kuvertico bo prišlo te dni po pošti, za sleherni dar za vzdrževanje verskega središča in odplačevanja bančnega dolga za bodoči Dom počitka pa že zdaj iskren "Bog povrni"!

Tokrat nas je dvakrat obiskal angel smrti, obakrat v Geelongu in kar na isti dan, komaj uro presledka.

V geelongski bolnišnici je izdihnil prekmurski rojak MIHAEL GUBIČ, ki je dočakal lepo starost. Žal je bil precej časa nepokreten, ker ga je zadel kap, zadnje dni pa tudi v nezavesti. Bog ga je rešil trpljenja v ranih urah 22. maja. Pokojnik je bil rojen 20. septembra 1902, Trtkova v Prekmurju. Leta 1928 se je v Gornji Lendavi poročil z Rozalijo Lesič. Imela sta dva otroka, od katerih je eden v Avstriji, drugi pa med nami. Aleksander je starša leta 1964 poklical k sebi in sta dospela v Avstralijo še isto leto na ladji "Galileo Galilei". V Geelongu pri sinu sta uživala srečno in mirno starost, dokler ni posegla vmes bolezni in zdaj smrt.

V pogrebnom zavodu smo imeli na večer 23. maja rožni venec in druge molitve. Naslednji dan je bila pri Sv. Družini v Bell Parku maša ob krsti in nato pogreb na Western Cemetery, kjer bo pokojni Mihael čakal vstajenja. R.I.P.

Ist dan, 23. maja zjutraj, mi je telefon naznal tudi smrt MARJANA GORUPA, ki je bil rojen 15. decembra

bra 1923 v Zalogu pri Postojni. Z Ano Poropat sta se poročila v juniju 1951 v cerkvici begunskega tabo-rišču Bagnoli pri Neaplju, kmalu nato pa odšla proti novi domovini Avstraliji. Nekaj časa sta živelna in delala v severnem N.S.W., potem pa odšla v Geelong, kjer se je že naselil Marjanov brat Jože. Tam sta si tudi onadva uredila svoj prijetni domek in bila med rojaki zelo priljubljena. Rada sta sodelovala pri raznih slovenskih akcijah, tudi pri slovenski maši, kjer sta pela in je sin Danny dolga leta ministrial. Marjan je imel pred dobrim tednom srčni napad, ki se je v bolnišnici ponovil še drugič, v tetje pa je prerano končal njegovo življenje.

Rožni venec ob krsti na predvečer je opravil domači župnik, na petek 25. maja pa smo imeli pri Sv. Družini v Bell Parku slovensko pogrebno mašo. Zadnji domek je našel pokojni Marjan na Western Cemetery, kjer počiva večina geelongskih rojakov. Njegov pogreb je zgovorno pokazal, kako je bil pri vseh priljubljen, saj se je zbral res veliko število priateljev in znancev. Besede v slovo je povedal ob odprttem grobu Vinko Jager, pevci, med katerimi je nedavno še sam pel, pa so mu zapeli žalostinko.

Obema družinama ob dneh žalosti naše iskreno sočalje! Oba pokojnika priporočam vsem znancem v spomin pred Gospodom.

● Večerne maše bomo imeli na petek 22. junija (praznik Srca Jezusovega), na sredo 27. junija (praznik sv. Eme Krške, zato bo maša za vse članice našega Društva sv. Eme), na prvi petek v juliju (6. julija) in na praznik Karmelske Matere božje (ponedeljek 16. julija). Vabljeni!

● Že zdaj bi vas rad spomnil na tri prireditve, da si zanje prihranite čas: Mladinski koncert (26. avgusta), cętovska proslava (po maši 2. septembra) in Dan ostarelih (tretja septembska nedelja) z Walkathonom v prid bodočega Doma počitka.

MLADINSKI KONCERT

zvesti že širiletni tradiciji. Bo kot običajno med počitnicami, na nedeljo, 26. AVGUSTA popoldne v dvorani melbournskega verskega središča. Veseli bomo, če bo za nastop kaj prijav tudi iz drugih krajev, drugače pa bo pač krajevnega značaja. Dobiček prireditve je zopet namenjen Fondu za bodoči DOM POČITKA.

Ker bodo glasbeni in pevski nastopi — kakor so bili že tudi lani — brez tekmovanja, zato odpadejo tudi pogoji prvih let. Pogoj je le eden: da nastopa slovenska mladina, ki se pravočasno prijavi z glasbeno ali pevsko točko, skupinsko ali posamič. Kdor želi nastopiti, naj do konca julija predloži svoj spored, da ga po dogovoru uskladimo s celoto in ne bo ponavljanja istih pesmi. Zadnji prijavljeni bodo prišli v poštev le, če trajanje koncerta še ne bo izpolnjeno. Zato pohitite! Ustregli boste s tem tudi nam in nam olajšali planiranje prireditve.

Z dobro voljo in sodelovanjem bo tudi ta MLADINSKI KONCERT lahko lep uspeh, ki nam bo v domači sproščenosti nudil obilico užitka.

P. STANKO

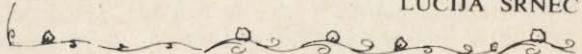
NAŠ DOPRINOS K LETU OTROKA

RADIJSKA postaja 3EA je ob proslavljanju LETA OTROKA povabila razne etnične skupine k sodelovanju in pripravi otroške radijske ure. Med njimi smo bili tudi Slovenci, ki naj bi pripravili nekaj v tem smislu za naše poslušalce. Helena, napovedovalka slovenske radijske oddaje, je obvestila učitelje vseh melbournskih slovenskih šol (imamo štiri šole: pri vseh treh slovenskih društvih in v verskem središču), da bi se zbrali na sestanek in se pogovorili o sporedu. Imeli smo ga 16. aprila. Od učiteljev sem bila edina prisotna kot predstavnica šole "Planice", a s pooblastili voditeljev šol Slovenskega društva v Elthamu in Slomškove šole v Kew, da sta pripravljeni z nami sodelovati kot ena skupina.

Skupno so te tri šole začele s pripravo otroškega radijskega sporeda. Starši so novico z veseljem sprejeli in takoj ponudili pomoč pri sodelovanju. Iz vsake šole so bili izbrani po trije učenci z napovedovalko, tudi učenka. Rada sem prevzela vodstvo in se povezala s starši, ki so otroke z nemalimi žrtvami redno vozili na vaje.

Datum našega radijskega sporeda bo pravočasno objavljen. Melbournski rojaki, dajmo, prisluhnimo otrokom, ki so v to oddajo položili mnogo skrbi. Tukaj so rojeni in se učijo slovenščine kot tujega jezika, besedo za besedo — s ponosom želijo pokazati vsem, kaj zmomorejo. Res oddaja ne bo dolga, a v nej bodo nastopajoči pokazali večletni trud njih samih, pa tudi cilj staršev in učiteljev. Kako lepo plačilo učitelju za njegovo vztrajnost pri pouku, njegov trud, njegove zmožnosti — priznanje njegovim metodam in njegovemu cilju!

LUCIJA SRNEC

Z ZANIMANJEM smo sledili novicam, da je iz Jugoslavije odšla odprava "Everest 79", katere seznam nam je nudil največ slovenskih imen. Že njeno ime pove, da so sklenili naskočiti najvišjo goro sveta. Bodo uspeli? smo se spraševali tudi po zdomstvu in tem junakom vrhov želeli vso srečo.

Res so jo imeli. Že v ponedeljek 14. maja smo slišali v dnevnih poročilih, da je dan prej (13. maja) odprava srečno dosegla svoj cilj. Na "streho sveta", 8,848 metrov visoki Mt. Everest, najvišjo goro na svetu, so ta dan stopile noge dveh slovenskih alpinistov. Obi sta doma iz Kranja: Nejc Zaplotnik je star 27 let in po poklicu učitelj, Andrej Štremflej pa ima 23 let in je še študent. Od zadnje, šeste postojanke odprave (148 mtrcv višinske razlike do samega vrha) sta plezalca potrebovala osem ur in petnajst minut, da sta premagala ta nevarni in od sile zahtevni poslednji vzpon.

Prijetna novica je tudi nam v zdomstvu odvalila iz srca kamen brige, za te naše rojake ledeni višin, obenem pa nas je upravičeno navdala s ponosom: eden majhnih narodov smo Slovenci po številu, a se z uspehi mnogokrat kosamo z velikimi svetovnimi narodi...

Nejc in Andreju, pa tudi ostalim članom odprave, naše tople čestitke iz daljne Avstralije!

PAPEŽ JANEZ PAVEL II. se bo že vrnil iz svojega cbiska domovine, ko boste to brali. Od drugega do desetega junija — torej devet dni — bo trajalo njegovo bivanje na Poljskem, da s svojimi rojaki dostojno proslavi deveto stoletnico mučeniške smrti krakovskega škofa sv. Stanislava. Svoje potovanje v domovino imenuje papež romanje. Vsekakor ne gre tja na odpočitek, ampak ima težak spored apostolskega dela. Ni dvoma, da bo razgibal poljske možice še bolj zdaj kot papež, kot jih je prej kot nadškof in kardinal. In če so ga prej komunistične oblasti grdo gledale ter upale, da ne bo nikoli postal primas Poljske, jim je ta obisk, ki ga zaradi imena pred svetom niso mogle odkloniti, hud trn v peti. Zdaj je Wojtyla še več kot primas — postal je glava veseljne Cerkve. Kot takega ga bodo morali sprejeti z vsemi častmi, ko bo priletel na vojaško letališče... Pri zunanjji vljudnosti in smehljajočih se obrazih kaj mrzla polivka komunizmu, ki bi tudi poljski Cerkvi najraje čim preje zavil vrat. Papežev obisk bo pa nova injekcija narodu, ki se borii za svojo versko svobodo.

ROMUNIJA velja kot dozdevno za najliberalnejšo komunistično satelitsko državo, pa more tam biti komaj govora o kaki verski svobodi. Katolikov ima sicer pravoslavna država komaj tri tisoč, ki so razšreni teritorialno po desetih škofijah, a kar devet od teh že več let nima svojega škofa. Nekateri škofje so pomrli in so njih sedeži po volji vlade ostali nezasedeni, druge imajo po zaporih. Ena sam katoliški škof

za vso Romunijo je na svobodi, ima pa že preko osemdeset let in ne zmore dela svojega poklica. V Romuniji je tudi prepovedano zidanje novih cerkva in izdajanje verskega časopisa.

RODEZIJA je dobila svojo prvo črno vlado in za prvega črnega predsednika je bil izvoljen metodistični škof Abel Muzorewa. Za razne levičarske skupine je to seveda "klerikalizem", saj bi rade vzpostavile rdečo diktaturo. Rdeče skupine so poskušale bojkotirati volitve ko so videle, da jim ne bodo prinesle zmage. A narod se je masivno odzval pozivu vlade in volitve so potekale skoraj normalno. Smithova bela skupina ima v novem rodezijskem parlamentu od sto poslaniških mest le 28. Kar 72 mest pripada torej črnski večini, od katerih jih je Muzorewejeva stranka zasedla 51, stranka metodističnega duhovnika Ndabaninghija pa 12.

S prevzemom črne oblasti se bo v Rodeziji začela nova doba, ki bo pokazala, ali je ta pot prava za rešitev preteče rdeče nevarnosti.

STROKOVNIJAKI športnega polja velika razpravlja o rekorderjih in rekordih, obenem pa napovedujejo to in prihodnje leto kot "dobo velikih dosežkov". Pri tem prihajajo do zanimivih primerjav med moškimi in ženskimi rekordi. Ugotovili so, da v plavanju ženske dosegajo 93% moških in so se torej v tej panogi moškim tekmemecem najbolj približale. V plavanju ženske že dosegajo rezultate, ki so jih moški postavili pred dvajsetimi leti. Pri drugih športih je doba daljša. Sedanji ženski rekord v skoku na daljavo — 709 cm — je bil moški rekord v letu 1888, ženski rekord v skoku v višino — 201 cm — pa so moški dosegli pred 66 leti.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE v Buenos Airesu, ki pripravlja slovenska odrska dela argentinskim Slovencem, je pred tremi leti prvič nastopilo pred argentinsko javnostjo z vprizoritvijo živega križevega pota po ulicah pred farno cerkvijo v Villa Balester. Lani so na povabilo škofa isto delo uprizorili v San Luis. Letos pa je prišlo povabilo za živi križev pot od rektorja katoliške univerze v Salte. Šestdesetim slovenskim igralcem se je pridružilo še šestdeset statistov iz Salte, skupno torej 120 nastopajočih. Uprizoritev je bila na

veliki petek zvečer pred spomenikom generalu Güemesu, v najlepšem delu mesta Salte. Zbral se je okrog 10,000 gledalcev, častni gostje pa so bili nadškof, mestni župan in še nekateri odličniki. Za razsvetljavo in zvočne naprave je poskrbela mestna občina.

Tamkajšnja televizijska postaja je prenašala posamezne prizore prireditve, lokalno časopisje pa je o dogodku v naslednjih dneh tudi veliko pisalo. Vsestranski uspeh igralcev je potrdila tudi izjava rektorja univerze, da bi radi celotno predstavo živega križevga pota posneli na filmski trak in je denarna podpora v namen tega barvnega zvočnega filma bližnje bodočnosti že na razpolago.

Slovensko gledališče je s tem svojim uspehom dvingnilo v Argentini slovensko ime. Nam vsem v zdomstvu je v ponos — pa tudi slovenski domovini, četudi o tem uspehu izseljencev "Rodna gruda" ne bo napisala besedice ...

V ITALIJI je izšla knjiga, ki je objavila neuradne pogovore sedanjega papeža s časnikarji, ko so Janeza Pavla spremljali na letalski poti v Meksiko. Med drugim so ga vprašali tudi o tem, kako gleda na katoličarje, ki sodelujejo v levičarskih vrstah, zlasti komunističnih. Papež se je izrazil takole: "Gledam jih kot katoličane, ker so to še vedno in niso hoteli zapustiti Cerkve. Ni pa mogoče reči, da se njihova politična izbira sklada z načeli vere in morale". Vemō, da papež pretkanost komunistov pozna do zadnjih odtenkov, zato ve tudi, kam vodi sleherno tako sodelovanje. Že v novembru je ob priliki zborovanja vrhovnih predstojnikov raznih verskih redov in družb opominjal, naj se redovi "posvetijo najrevnejšim in žrtvam človeške sebičnosti, ne da bi zašli v družbeno-politično radikalizacijo", saj prav ta "vodi v nova zatiranja". Pa kar vsem katoličanom in ne le redovnim predstojnikom veljajo papeževe besede: "**S komunizmom ne bo sodeloval, komur je mar krščanske kulture!**" Danes je čas, ko marksizem po vsem svetu z novimi metodami išče celo med vernimi koristna budala in sopotnike. Hote ali nehote, vedoma ali nevede mu prav ti tako sijajno služijo. Malo se zavedajo, da s svojim sodelovanjem pomagajo minirati tisto malo svobodnega sveta, kar ga je na zemeljski obli še ostalo, obenem pa delajo malo usluge deželam, ki so že pod totalitarnim režimom in si ne morejo pomagati.

LETOS poteka 250 let, kar je bil sv. Janez Nepomuk, generalni vikar praške nadškofije na Češkem in mučenec spovedne molčenosti, prištet med svetnike. Tudi pri nas je zelo poznan, saj mu je posvečenih 28 cerkva, mnogo cerkva pa ima vsaj kak stranski oltar njemu posvečen ali njegov kip. Njegova domovina Češka pa ga ima za zavetnika kar 250 cerkvam. Papež Janez Pavel II. je ob priliki jubileja pisal češkemu kardinalu Tomašku in v pismu posebej poudaril, da je sv. Janez Nepomuk pogumno "branil pravice Cerkve

in njeno svobodo nasproti kraljevi samovoljnosti".

Ob mučenčevem jubileju so v muzeju salzburške stolnice v Avstriji pripravili zanimivo razstavo. Zbrali so iz šestih različnih dežel okrog 400 predmetov, ki so v zvezi s sv. Janezom Nepomukom.

NAJVEČJA cerkev za baziliko sv. Petra v Rimu bo nova Marijina cerkev, ki jo bodo letos 8. septembra posvetili Mariji v čast brazilski škopje. Slavijo namreč 75 let od kronanja Marijine podobe, ki jo častijo v Aparecidi, največjem narodnem Marijinem svetišču. Prav zato so škopje to leto za Brazilijo razglasili kot "marijansko leto", saj ima bogat spored raznih Marijinih slovesnosti in tudi notranje poglobitve vernikov ob Marijinem vzoru.

TUDI naše zamejstvo ima nam v zdomstvu kaj pokazati, ne samo matična domovina, ki pošilja med nas skupine v spremstvu Matice in s pogojem, da nastopajo ob zastavi z rdečo zvezdo. Med našimi rojaki Severne Amerike je gostoval že koroški pevski zbor "Gallus", zdaj pa so bili med njimi igralci Prosvetnega društva "Standrež" in števerjanski ansambel Lojzeta Hledeta. Dramski odsek je za to gostovanje preko morja pripravil Marinčeve "Komedijo v komeđiji", Hledetov ansambel pa tudi ni bil v zadregi, kaj naj ameriškim Slovencem zaigra, da jih spravi v dobro voljo. Obe skupini sta gostovali pod okriljem Zveze slovenske katoliške prosvete iz Gorice, nastopali pa sta v Clevelandu, Washingtonu in New Yorku.

Najbrž pri njih nastopih nikomur ni padlo na misel, da bi oder okrasili z zastavo republike Italije, katere držvaljani so. Slovenske narodne zastave pa gotovo ni nikjer manjkalo, ker so nastopajoči po narodnosti Slovenci. Čudno, da tega nekateri med nami kar nočejo razumeti !

TISKARNA

POLYPRINT
PTY. LTD.

1 DODS STREET, BRUNSWICK, 3056, VIC.

TEL. 387 6922

se priporoča melbournskim Slovencem in slovenskim podjetjem za razna večja ali manjša tiskarska dela

DRAGI OTROCI!

Tokrat se je pa le spet Sydney oglasil v naši GALERIJI MLADIH. Na poslani sliki je FRANC MRAMOR ml. Osemnajst let ima — rojen je bil 29. decembra 1960 v Sydneyu. Njegov oče je iz Notranjske, rojen na Uncu pri Rakeku, mati Frančiška r. Flajnik pa je po rodu iz Vinice v Beli krajini. Družina živi v sydneyskem okraju Strathfield, ki ima kar precej naših rojakov.

Franc je najprej obiskoval državno šolo v South Strathfieldu, nato v Homebushu, zdaj pa je dijak šestega (zadnjega) razreda srednje šole pri St. Patrick's Christian Brothers High School. Obenem obiskuje tudi sobotni gimnazijski pouk slovenskega jezika v okviru državnega vzgojnega sporeda. Je eden osmih kandidatov, ki bodo ob koncu šolskega leta v N.S.W. kot prvi matuirali iz slovenštine.

Franc je tudi že dolga leta navdušen muzikant. Začel je pri "Ministrantih", nadaljeval pri "Mavrici", zdaj pa igra saksofon in klarinet pri ansamblu "Srebrne strune", ki nastopa pri raznih slovenskih in drugih prireditvah. V glasbi se namerava še globlje izobraževati, zato se bo prihodnje leto vpisal tudi na sydneyski konzervatorij.

Poleg glasbe pa ima Franc še nekaj drugih "konjičkov": zanima se zlasti za elektroniko in dirlkalne avtomobile. Svojo praktično stran je pokazal pri naši cerkvi, ko je odlično (in brezplačno) uredil ozvočenje. V pro-

LJUBI OČKA

LJUBI OČKA, KAJ SI REKEL:
KO SE KOSTANJ OBLETI?
ČAS KOSTANJA JE POTEKEL,
ALI TEBE, OČKA, NI.

KOLIKRAT SI GOVORIMO
MARJAN, MAMICA IN JAZ:
ČE SE VRNEŠ K NAM NA ZIMO,
KAKŠEN RAJ BO SPET PRI NAS!

NAŠO MEJO SO PODRLI,
VOJNA LOPA TAM STOJI,
NAŠO ŠOLO SO ZAPRLI,
BOTRČEK NAS ZDAJ UČI.

VČASIH BEREM, VČASIH PIŠEM,
BOTRČEK PODPIŠE RED,
VČASIH SOLZO SI OBRIŠEM:
KAR JE BILO, KDAJ BO SPET?

SILVIN SARDEŃKO

Dragi Striček!

Še nikoli Ti nisem pisal, pa še zdaj bi se ne ojunačil, če bi mi ne pomagal ata. Star sem šele enajst let in slovensko pišem samo takrat, kadar mama piše domov svoji mami. Takrat za staro mamo pa mi pomaga ona, da dobi tudi od mene nekaj vrstic.

Tisti znak, ki si ga objavil, ima v tem LETU OTROKA lep pomen. Obris (te atove besede ne razumem) kaže otroka, ki ga nekdo objema, najbrž mama. Tako mi je razlagal ata in tudi učitelj v šoli. Bo torej že držalo.

Želim, da bi se imeli vsi otroci tako lepo kakor se imam jaz, ko mi ničesar ne manjka. Žal je na svetu drugače in mnogi otroci so lačni.

Lepe pozdrave Tebi in vsem Kotičkarjem! — Tvoj Johnny.

Žal samo "Johnny" brez priimka, pa tudi na kuverti ni ne priimka in ne naslova. Pismo je bilo oddano v Caulfieldu, Vic. Toda Johnny, ako bo na koncu leta Tvoje pismo izbrano kot najboljše, boš moral poslati naslov, če boš hotel dobiti nagrado . . . Striček.

stem času in v počitnicah pomaga očetu pri elektromonterskem delu. Oba sta vedno pripravljena pomagati našemu verskemu središču pri električnih delih.

Franc ima še dva mlajša brata: Johnny obiskuje prvi razred gimnazije iste šole kot on, David pa je v tretjem razredu osnovne šole pri Sv. Marti v Strathfieldu. Vsekakor mu želimo dosti uspehov pri njegovi nadaljni izobrazbi in da bi se tudi v bodoče tako navdušeno udejstvoval pri vsem, kar je slovenskega. Le pogumno naprej, dragi Franc!

BRISBANE, QLD. — Oglasila sem se s poročilom o smrtni nesreči sina naših dobrih priateljev, ki živijo v Claredale, Qld., daleč v samoti, saj so še farme tako zelo oddaljene ena od druge. Vsem znancem in prijateljem družine Knafelc sporočam žalostno vest, da je v avtomobilski nesreči, ki se je zgodila 7. maja letos, izgubil svoje mlado življenje komaj devetnajstletni STEVEN KNAFELC. Pogreb je bil 9. maja v Air pri Townsville, kjer smo ga z žalujočo družino spremili na njegovi prerani zadnji poti.

Pokojni Steven je sin Jožice in Ivana Knafelc, doma iz Koritnic pri Pivki. Rojen je bil 8. novembra 1959 v Air North, Qld. Poleg mame in očka zapušča še dve mlajši sestriči, Anita (12 let) in Marian (9 let). Steven je imel komaj osem let, ko je znal že voziti avto in traktor, ter je bil tako že kaj kmalu v veliko pomoč očetu na farmi sladkornega trsta. Ko je dokončal šolo, se je odločil za električarja: ravno v petek pred smrtno nesrečo je z zelo dobrim uspehom končal tretje vajeniško leto. Bil je kaj priljubljen fant pri vseh, ki so ga poznali, kar dokazuje zgovorno tudi veliko število ljudi, ki so se udeležili pogreba.

Težko preizkušani družini Knafelc še enkrat iskreno sožalje, vsem bralcem MISLI pa prisrčne pozdrave!

— Mirka Zavnik.

CLAREDALE, via Air North, QLD. — Radi bi ce javnih zahvalil vsem prijateljem in znancem za številne izraze sočutja v dneh žalosti, ki so prišli tako nepričakovano. Zahvala za vse molitve in cvetje, ki je prekrielo grob našega dragega sina. Predolga bi bila vrsta imen, če bi hoteli vse omenjati: zato naj imenujemo samo brisbansko slovensko društvo "Planinka", ki je za pogreb poslalo cvetje. Bog povrni vsem! — Družina Knafelc.

HINDMARSH, S.A. — Naj se spet oglasim in zahvalim za lepe MISLI, ki prihajajo med nas mesec za mesecem. V tujini smo, pa nas v domači besedi razvesele in nas iskreno učijo prave poti. Spomnim se iz življenja doma nekega studenčka v Dragi: tako dobro vodo je imel, da so si jo bolniki žeeli piti. Dobro branje je nekaj takega; a pri tem ne mislim le na duhovno čtivo, kajti tudi v poljudnih člankih mora list vzgajati, v poročilih pa nam dati v vsem pravilne poglede. Danes je čuden svet, okoli nas je veliko mask, ki nam predstavljajo slabo za dobro in vodijo na kriva pota. Ob vsem tem smo MISLIM še bolj hvaležni za vse, kar nam nudijo.

V lanski majski številki ste "Izpod Triglava" omenili

tudi "ljudskega pesnika" Franca Cucka, ki so mu farani Gornje Košane priredili zahvalno slovesnost ob devetdesetletnici. Iz moje rojstne vasi je in letos je dodal novo leto k svoji častitljivi starosti. V Melbournu živila njegova nečak in nečakinja — gotovo ga kdaj razveselita s kakšno avstralsko kartico. Ob lanski obletnici sem mu čestitala ter mi je odgovoril z zahvalnim pismom. Komur pokažem pismo, vsak se čudi lepi pisavi: kot bi pisal kak mlad študent, ne pa devetdesetletnik. Spominjam se, da ima mož doma svoj mali muzej: enkrat pred leti mi je pokazal leseno žlico, ki jo je prinesel iz Rusije, kjer je kot ujetnik jedel z njo. Omenil je, da je v Rusiji bral, da bo naša lepa Primorska pripadla Lahom. "Zabolelo me je v srce," je dejal, "in spomnil sem se verzov Simona Gregorčiča, da bo bistra Soča 'krvava tekla', kar v resnici je..." Koliko gorja od takrat dalje! Ne vem, kaj bi ostalo od slovenstva, če bi ne imeli duhovnikov in cerkva, kar pa hočejo danes menda vse pozabiti...

Od doma so mi sporočili, da je letos februarja umrla v 86 letu starosti učiteljica Štefka Pupis. Imela je zelo lep pogreb. Pa saj si ga je zaslužila: vsa svoja leta je učila pri nas, od mladosti pa prav do svojega

Melbournskim rojakom je na uslugo

ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN

LUBI PIRNAT

18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.

Telefon: 288 4159

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.

Full denture service and repairs.

MELBOURNSKI SLOVENCI!

Kadar potrebujete **TAXI TRUCK**

za selitev in podobno,

se boste z **MAKSOM HARTMANOM**

po domače pomenili za čas prevoza,

delo pa bo opravljeno dobro

in po konkurenčni ceni.

Kličite čez dan: 311 6366

RAPID TRANSPORT SERVICES PTY. LTD.

(vprašajte za Maksa Hartmana!)

Ob večernih urah

kličite Maksovo številko doma: 850 4090

**Urarsko in zlatarsko podjetje:
ALEXANDER WATCHMAKER & JEWELLER
31 The Centre, Seven Hills, N.S.W.
(nasproti postaje)
Telefon 622-1408**

vam nudi 20% popusta na vsa popravila ur in zlatnine (šest mesecev garancije) in 5% na vse nakupe. Engraviranje imen brezplačno.

**HANDMADE JEWELLERY
DESIGNED AND MADE
IN OUR OWN WORKROOM**

Sydneyjski rojaki, pridite in se sami prepričajte o ugodnih pogojih.

Priporočata se

Edvard in Kristina ROBNIK

pokoja. Tudi nekaj drugih njenih učenk je poleg mene v Avstraliji, zato jo omenjam, da bi se jo spomnile. Lepo nas je učila in lahko smo ji hvaležne. Mislim, da takih učiteljic danes manjka na svetu.

Lep pozdrav vsem! — Marija Posavac.

MERRYLANDS, N.S.W. — Kakor že dolga leta, bomo imeli v Sydneju tudi letos MOTORKADO, ki jo organizira Svet Usužnjencov Narodov. S svojo mirno a zgovorno demonstracijo hoče znova spomniti svobodni svet na brutalni komunizem, ki je z zviažo in revolucionari osvojil že toliko dežel ter sega še po ostalih. Kaj se dogaja pri nas v Avstraliji, vidimo sami.

Ostalim narodnostim se bomo pridružili tudi Slovenci. Vsi, ki se zavedate nevarnosti komunizma v Avstraliji, ste vabljeni. Zbrali se bomo ob svoji narodni zastavi v soboto dne 14. julija ob desetih dopoldne v Wentworth Park-u, nedaleč od Grace Brothers in blizu Broadway-a.

**9A LOWER PLAZA,
SOUTHERN CROSS HOTEL BUILDING,
MELBOURNE**

Tel. 63 1650

Za razne prilike smo Vam na uslugo v našem studiu, v cerkvi ali doma!

**ZA POROKO: 75 različnih barvnih fotografij s poročnim albumom vred — samo \$120.—
Slike za potni list — v dvajsetih minutah!**

Vse premalo mislimo na to, da je svobodo lahko izgubiti. Ko je enkrat izgubljena, jo je pa težko ali skoraj nemogoče dobiti nazaj. Kaj nimamo že dosti izkušenj? Zaradi njih smo danes tukaj v zdomstvu, pa na to kar pozabljamo.

Slovenske pozdravé vsem! — **Jože Košorok.**

CAMPBELLTOWN, S.A. — Spet se oglašam z nekaj stavki in sporočam, da sem misjonarju p. Mihu Drenšku v Zambiji ravno danes poslal ček za \$180.— za potrebe njegovega težavnega misijona. Vem, da je to kapljica v morje, pa gotovo je bolje nekaj kakor nič. Iz vsakega njegovega pisma je razvidno, da mu sleherni dolar pride prav in je zanj hvaležen.

Tu bi rad spet objavil nekaj novih imen darovalcev, da jim s tem potrdim, da sem dar prejel in ga tudi v redu odpodal dalje. \$20.— A. P. za lačne (namesto cvetja ob pogrebu prijatelja), S. Šubic, F. Mukavec; \$10.— A. Dodič, H. Pirc, P. Pirc, T. Ivančič; \$5.— I. Zagorc, E. Kalčič, N. N.

Bog plaaj vsem in navdahne naj še druge, da bi s svojim darom podprli naše požrtvovalne misjonarje. Bralcem MISLI in zlasti misijonskim dobrotnikom prisrčne pozdrave! — **Alojz Poklar.**

“Ne, svoje hčerke vam pa ne dam za ženo. Ni čisto pri pameti.”

“Ni mogoče! Kdaj se je pa to pokazalo?”

“Ko se je zagledala v vas.”

**Priporočam se Slovencem
vzhodnega dela velikega Melbourna
za vsakovrstna avtokleparska dela,
autobarvanje in podobno.**

Popravljamo zasebno in za vse večje zavarovalnice.

**A. V. MOTOR BODY REPAIRS
1/117 LEWIS RD., WANTIRNA SOUTH, 3152,
VIC. — Telefon delavnice 221 5536**

**TOWING SERVICE 24 ur dnevno
na telefonu 221 5737
ali pa doma — 232-4314**

Rojak VOJKO VOUK

Melbournski rojaki!

Želite morda kupiti po zmerni ceni
KOKOŠI, ali zares SVEŽA JAJCA?

Oboje Vam nudi kokošja farma
Bruna in Alme SDRAULIG
(komaj miljo in pol od Slovenskega grička
v Elthamu).

**Research Warrandyte Road, RESEARCH
Telefon: 437-1868**

KDO BI VEDEL POVEDATI...

...kje je STANKO RUTAR, katerega zadnji naslov je bil Wollongong, N.S.W. Poizvedenje sestra, ker se že dve leti ni oglasil domačim. Kdor kaj ve, o njem, naj sporoči uredništvu, ali pa na naslov: S. & M. Boelckey, 6/3 Hope Street, Glen Iris, Victoria, 3146. Če se namesto zadnjega naslova posluži raje telefona, je tu številka družine: (03) 509 1650.

Ista družina Boelckey ponovno sprašuje tudi za sorodnika, katerega ime smo objavili v februarski številki, pa žal brezuspešno: IVAN (morda je poznan pod imenom JOHN) ČAS se že nekaj let ni oglasil staršem in so zanj v skrbeh. Njegov zadnji naslov je bil Potts Point, (Sydney), N.S.W.

Je komu morda poznano ime MARJAN ZUPANIK? Doma je iz Celja, okrog trideset let star in nekako sedem let v Avstraliji. Njegov zadnji naslov, predno je nehal pisati staršem v domovino, je bil North Melbourne. Njegova teta iz N.Z. se mudi med nami in sprašuje po njem. Javite oz. naj se javi uredništvu, ali pa na melbournsko telefonsko številko Alojz Ašenberger (03) 557 4873.

"Vse ženske so neumne", je bleknil neki moški na zabavi.

Neka ženska pa je k temu dodala: "Skoraj vse. Saj nekaj jih le ostane neomoženih . . ."

REŠITEV KRIŽanke v majski številki:

Vodoravno: 1. obisk; 6. prenos; 12. brglez; 14. bledoš; 15. sila; 16. mil; 18. Peter; 19. Eva; 20. petek; 22. Neva; 23. Ge(nova); 24. vodnjak; 26. eh; 27. cmera; 29. krožek; 32. IRO; 33. za; 34. pir; 35. tratim; 37. pitam; 39. Br.; 40. Amalija; 42. Lt.; 44. ravs; 47. Azija; 48. var; 49. epika; 51. ata; 52. Aida; 53. Senegal; 55. naklep; 57. trotar; 58. ptica. — **Navpično:** 1. obseg;

Potrebujete TAPETNIKA?

RUDI BABICH

obnavlja in popravlja kuhinjske stole,
naslonjače in zofe ter vse ostalo,
kar morda v Vaši hiši kliče po tapetniku.

Iz starega novo po zmernih cenah!

Prepričajte se sami!

Nič Vas ne stane vprašati za ceno!

Telefon: 604 2038

217 Polding Street, Smithfield (Sydney), N.S.W.

Potujete v Rim? — Dobrodošli!

HOTEL BLED

Via S. Croce in Gerusalemme, 40

00185 ROMA (ITALY) Tel. (06)777102

II. Kat. — Sobe s kopalnico, radioaparatom,
klimatsko kontrolo. Centralna lega. Prostor
za parkiranje. Restavracija. Slovensko osebje.

2. brivec; 3. igla; 4. sla; 5. ke.; 6. pl.; 7. rep; 8. eden;
9. note; 10. osevek; 11. strah; 13. zmeda; 14. Blejka;
17. itn.; 20. porota; 21. kar; 24. vera; 25. kopija; 28.
mir; 30. žita; 31. era; 33. zmazal; 35. traper; 36. ima;
37. pijan; 38. mladec; 39. brest; 41. lit; 43. trapa;
45. vino; 46. (Jacob) Sket; 48. Vili; 50. aga; 52. akt;
54. ar; 56. ap(ostol).

Rešitev so poslali: Sestra Pavla, Majda Skubla, Jože Grilj, sestra Maksimilijana, Emilija Šerek, Vinko Jager, Ivanka Študent, Lidiya Čušin, Ivanka Žabkar, Helena Berkopec, Avgust Glavnik. Izžrebana je bila Emilia Šerek.

DR. J. KOCE, 114 Eglinton Street, Kew, Vic. 3101 — Tel. 861 7200

(Najstarejši tudi po letih objavljanja oglasov v Mislih)

ČE HOČETE POTOVATI,

se z zaupanjem obrnite name. Imam v vseh večjih mestih Evrope
in Amerike ne samo poslovne ampak tudi prijateljske zveze.

**TOUR WORLD INTERNATIONAL, 153 Collins Street,
Melbourne, 3000 — Tel. 63 4832, Consultant Dr. J. KOCE**

PREMIKALNICA

1. — — — — — T
2. V — — — —
3. — — — M
4. N — — — —
5. — — — — C
6. — — —

Najprej poišči besede, ki pomenijo; 1. zadovoljnost z malim; 2. žensko ime; 3. pamet; 4. kraj sreče; 5. dviganje ali padanje poti; 6. predplačilo.

Če si našel pravilne besede, jih premikaj vodoravno toliko časa, da dobiš v dveh navpičnih vrstah črk ime in priimek našega znanega pisatelja.

Rešitev ali rešitvi pošljite najkasneje do 5. julija na
uredništvo!

Desetar vojaku: "Zakaj imaš ušesa?"

Vojak: "Da vidim."

Desetar: "Kaj si znored?"

Vojak: "Ko bi ne imel ušeš, bi mi kapa zlezla na oči in bi ne videl."

"Pavliha" tako pravi...

- Iz opic smo se razvili v ljudi, da bi postali plazilci.
- Kako naj si bomo enaki, ko pa vedno zahtevate, naj vam sledimo?
- Pot v prihodnost je jasno zapisana — na papirju.
- Vodič razkazuje turistom ribe: "Ta riba se imenuje škarpina. Živi v Jadranskem morju, jedo jo pa v Beogradu . . ."
- Ni vseeno, na čigavih napakah se učiš.
- Tovarišem iz proizvodnje čestitamo, ker so ustvarili rekordno proizvodnjo naših osebnih dohodkov. — Tovariši iz administracije.
- Tovariši na položajih: ne vkopavajte se!

DOPOLNJEVANKA

- R — — LJ, SVI — — — A, PEVO — — JA,
PR — — — A, P — — — AVA, — — — EK,
K — — — A, N — — — DA, — — — OSLOVJE,
TR — — EV, S — — — STVO, SV — — NJE.

Črkovne skupine ADOB, ASLA, ATOD, BOG, ITA, NJIN, ODAR, OGE, OSP, ROSL, UŽIT, VOD je treba uvrstiti na črtice tako, da bodo dale skupaj z že vpisanimi črkami gotove besede. Besede so znanega pomena. Ob pravilni rešitvi dajo črke na črticah, brane po vrsti, slovenski pregovor.

OPALI

Ogleduješ po lepem darilu, zlasti morda pred obiskom domovine?

Oglasici se pri nas: imamo bogato izbiro BRUŠENIH OPALOV in DRAGIH KAMNOV, izdelujemo pa tudi ZLATNINO in SREBRNINO po lastnih načrtih ali Vaših željah.

Ko kupujete opale, drage kamne, zlatmino, zaročne in poročne prstane . . .

OBIŠČITE NAS!

Pomenili se bomo v slovenskem jeziku!

KOVAC'S GEMS & MINERALS

291-293 Wattletree Road,

EAST MALVERN (Melbourne), 3146

Telefon: 509 1611

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

TOBIN BROTHERS
funeral directors

NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

North Melbourne 189 Boundary Road, 329 6144

Malvern 1382 High Street, 509 4720

Noble Park 505 Princes Highway, 546 7860

Frankston 232 Cranbourne Road, 781 2115

Mentone 93 2460

SLOVENSKO MIZARSTVO

se priporoča melbournskim rojakom
za izdelavo kuhinjskih omar
in drugega pohištva
po zmerni ceni.

Telefon:
459 7275

FRANC ARNUŠ
76 Beverley Road,
ROSANNA, Vic.

Se želite naučiti voziti avto?

ŠOFERSKI POUK

Vam z veseljem nudi

“FRANK’S AVTO ŠOLA”

32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST, 2165
N.S.W.

TELEFON: 72-1583

Melbournskim Slovencem
se priporoča kamnoseško podjetje

VIZZINI MEMORIALS

Verga Bros. Pty. Ltd.

9 TRAVALLA AVE., THOMASTOWN, VIC.
Telefon: 359 5509

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.
Garancija za vsako delo!

E.Z. OFFICE MACHINES

Zastopnik podjetij Olympia in Adler strojev
se melbournskim Slovencem priporoča
za prodajo novih in starih pisalnih,
računskih in podobnih strojev vseh znamk.

Izvršujemo vse vrste popravil!

V zalogi imamo slovenske črke ČŠŽ,
ki jih Vaš pisalni stroj morda še nima.

EMIL ZAJC

Telefon:
544 8466

9 Tennyson Ave.,
CLAYTON, Vic. 3169

■ Kaj pa NAROČNINA?

SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in bravce MISLI
s prisrčnim vabilom:
**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI,
OBIŠČITE NAS!**

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš DOM, poznan pod imenom TRIGLAV, na Irving Street, PHILLIP (CANBERRA), A.C.T., je odprt gostom vsak dan (vključno sobot, nedelj in praznikov, razen velikega petka in večera božične vigilije) od 11.45 a.m. do 11.45 ure p.m.

Nudimo različno vsakovrstno postrežbo in številne slovenske pihače. Kuhinja ima domačo hrano po zelo zmerni ceni in je odprta od poldne do dveh ter od šestih do desetih zvečer, po dogovoru tudi izven teh ur. Osebje je slovensko. Tudi Vam bo vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI: DOBRODOŠLI V SLOVENSKEM DOMU!

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

F. T. ADMINISTRATIVE SERVICES Pty. Ltd.
182 Norton Street, Leichhardt, N.S.W., 2040

TAX CONSULTANTS — INSURANCE BROKERS

Prevzemamo registracijo in popolno knjigovodstvo vsakovrstnih podjetij in družb ter kontraktorjev, kakor tudi posameznikov. Urejamo davčne obračune ("Income tax return"), rešujemo davčne probleme in nudimo potrebne nasvete.

Posvetujte se z rojakom

V. FERFOLJA

J. M. THAME

E. WEINBERG

Predstavljamo različna zavarovalna podjetja — "Tariff Companies".

Nudimo vam zavarovanja: za življenje, za bolezni, v nezgodah; zavarovanja nepremičnin itd. (Workers' Compensation, Public Risk, Superannuation scheme, Pension Funds.)

Telefon: SYDNEY 560-4766 in 560-4490

VARDAR PHOTO STUDIO

(Paul Nikolich)

Nudimo samo barvne fotografije zarok, porok in drugih prilik, družinskih skupin in portretov... Po želji snemamo tudi film poroke ali katerekoli druge prilike.

Studio:

579 HIGH STREET, NORTHCOTE, VIC., 3070

Telefon: 489 0238 (priv. 44 6733)

Za zahodni del mesta se poslužujemo našega studia v Footscrayu.

Ste poravnali naročnino za MISLI???

VAŠA DOMAČA TURISTIČNA AGENCIJA

PUTNIK

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

72 SMITH STREET, COLLINGWOOD, VIC., 3066

Telefon : 419-1584 in 419-2163

Rešujemo vse potovalne probleme za obisk domovine ali drugih delov sveta.
Naša brezplačna usluga: za obisk svojcev iz domovine Vam izpolnimo prošnjo

ter jo brez Vaših potov oddamo emigracijskemu uradu.

Z nami se morete pogovoriti v domačem jeziku glede raznih potovalnih informacij, glede rezervacij, potnih listov in viz. Obrnite se na nas po telefonu, pismeno ali z osebnim obiskom naše pisarne. Za rezervacijo vozne karte pridemo po želji tudi na dom.

Redni poleti v domovino štirikrat na teden!

PUTNIK — SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

Ivan Gregorich

(Že od leta 1952 v Avstraliji na uslugo vsem, ki žele potovati)

Po urah:

Paul Nikolich, Nada Nakova, 48 Pender Street, Thornbury, Vic. 3071 — Tel. 44 6733

Ivan Gregorich, 1044 Doncaster Road, East Doncaster, Vic. 3109 — Tel. 842 1755